

Kestävän liikkeen harjoittelua

**Tanssipedagogisia työkaluja ja
näkökulmia kestävämpään aktivismiin**

Pääsky Miettinen

Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu

Tanssinopettajan maisteriohjelma

Opinnäytetyö

2026

**TAIDE-
YLIOPISTO**

Tiivistelmä

Päiväys: 24.08.2026

Tekijä: Pääsky Miettinen

Koulutus- ja maisteriohjelma: Tanssinopettajan maisteriohjelma

Tutkielman nimi: Kestävän liikkeen harjoittelua: Tanssipedagogisia työkaluja ja näkökulmia kestävämpään aktivismiin

Kirjallisen työn sivumäärä: 69 sivua

Tutkin opinnäytetyössäni helsinkiläisen opiskelijalähtöisen Palestiina-aktivismin kehittämistä kestävämmäksi tanssipedagogisin keinoin. Työni perustana ovat omat kokemukseni aktivismista ja niiden pohjalta muotoutunut ajatus siitä, että kehollisuuden huomiointi ja pedagoginen ajattelu voisivat tukea aktivistien jaksamista ja aktivismin jatkumista. Tutkimuskysymykseni ovat: 1. Miten kehollisuutta voi huomioida paremmin opiskelijoiden Palestiina-aktivismissä? 2. Millaisia vaikutuksia kehollisuuden huomioinnilla on aktivistien toimintaan?

Kyseessä on toimintatutkimus, jossa ”taistelevalle tutkimukselle” hengessä suhtaudun tutkimukseen yhteiskunnallisesti osallistuvana ja osallistavana käytäntönä. Aineistooni kuuluu 17 tapahtumaa vuoden 2025 ajalta, joissa olen toiminut tanssipedagogina aktivismissä sekä kahdeksan osallistujien haastattelua. Olen ohjannut kehollisia harjoitteita, joiden tarkoituksena on ollut valmistaa toimintaan, pitää kehoa mukana toiminnan aikana tai palauttaa siitä, kolmessa eri yhteydessä: Uniarts Students for Palestine -ryhmän kokouksissa, Flash Demo Praktiikka -mielenosoitustyöpajoissa sekä koollekutsumani Dreaming Embodied Activism –tutkimusryhmän tapaamisissa.

Teoreettisesti jatkan kriittisen, feministisen ja utooppisen pedagogiikan perinteitä painottaessani kehollisen tiedon ja läsnäolon merkitystä aktivistien toiminnassa ja pedagogiikan keskeistä roolia yhteiskunnallisessa muutoksessa. Koska kehollisuuden huomiointi ei ole tutkimassani aktivismissä vielä normi, sovellan työssäni kolmea eri mielikuvituksen merkitystä yhteiskunnalliselle muutokselle korostavaa näkökulmaa: radikaalia mielikuvitusta, utooppista pedagogiikkaa ja dekoloniaalista unelmointia.

Tutkimuksessani ilmennyt keskeinen haaste on kokemus siitä, ettei kehollisuudelle löydy aikaa aktivismin kiireisessä ja voimakkaan tavoitekeskeisessä arjessa. Väitän, että ajan tekeminen kehollisuudelle on kuitenkin Palestiina-aktivismin pitkäjänteisen jatkumisen kannalta arvokasta, sillä aineistoni perusteella tietoinen kehollisuus vaikuttaa myönteisesti aktivistien yhdenkuuluvuudentunteeseen, motivaatioon ja turvallisuudentunteeseen. Nämä puolestaan syventävät aktivistien sitoutumista liikkeeseen. Ajan tekemisen helpottamiseksi ehdotan neljää käytännön työkalua: kehollisten harjoitteiden pitämistä kestoiltaan lyhyinä, kehollisten käytäntöjen rutinoimista toiston kautta, kehollisuuden tutkimista ja kehittämistä aktivismin arkitoiminnasta erillisissä unelmointiin kannustavissa tiloissa sekä huomion suuntaamista siihen, että kehollisuus on jo täällä.

Asiasanat: Aktivismi, tanssipedagogiikka, kestävyys, kehollisuus, radikaali mielikuvitus, utooppinen pedagogiikka, dekoloniaalinen unelmointi

Omistan opinnäytetyöni Uniarts Students for Palestine -ryhmälle, koko kansainväliselle Students for Palestine -liikkeelle sekä SUMUD – Suomen Palestiina-verkostolle, sillä nämä liikkeet ovat kasvattaneet minusta sen aktivistinalun, joka olen.

Ilman teitä tätä työtä ei olisi.

Sisällysluettelo

Tiivistelmä	5
Sisällysluettelo	7
1. Johdanto	4
2. Työn taustaa	7
2.1. Oma polkuni aktivismiin	7
2.2. Opinnäytteen kokonaisuuden muotoutuminen	9
2.3. Uniarts Students for Palestine	11
3. Tutkimusmenetelmät	15
3.1. Toimintatutkimus	15
3.2. Tutkija aktivistina, aktivisti tutkijana	16
3.3. Aineisto	19
4. Teoreettinen ja pedagoginen viitekehys	22
4.1. Aktivismi ja pedagogiikka	22
4.2. Radikaali mielikuvitus, dekoloniaalinen unelmointi, utooppinen pedagogiikka	23
4.3. Kestävä kehoisuus ja ajallisuus	28
5. Tutkimuksen käytäntö	33
5.1. Harjoitukset	33
5.2. Pedagogin roolit	41
6. Reflektiota ja löydöksiä	44
6.1. Kun aikaa ei ole – ajallisuus ja aktivismi	44
6.2. Kehollisuuden vaikutukset	49
6.3. Työkaluja ajan tekemiseen	53
6.4. Tavoitteista	56
7. Loppusanat: Kehotonta aktivismia purkamassa	59
Lähteet	62

1. Johdanto

Kestää

Sietää, pitää pintansa; jatkua, viedä aikaa.¹

Haluan kestää.

Muutos kestää. Haluan kestää kestoja.

Jos en kestä kestoja, muutos jää kesken.

Tässä opinnäytetyössä syvennyn kestävyyskysymykseen opiskelijalähtöisessä Palestiina-aktivismissa. Tutkimukseni lähtökohtana on kysymys siitä, miten kehoisuuden huomiointi ja pedagoginen ajattelu voivat olla mahdollistamassa aktivismin jatkumista ja aktivistien jaksamista – siis aktivismin kestävyyttä.

Tutkimuskysymykseni ovat:

1. **Miten** kehoisuutta voi huomioida paremmin opiskelijoiden Palestiina-aktivismissa?
2. **Millaisia vaikutuksia** kehoisuuden huomioinnilla on aktivistien toimintaan?

Kehoisuuden huomioinnilla tarkoitan tässä tutkielmassa ajan, tilan ja arvon antamista sille, mitä keho tarvitsee. Tarkoitan sellaisia yksinkertaisia ja perustavia asioita kuten missä asennossa keho on, onko sillä nälkä tai jano, miten valo- ja ääniolosuhteet vaikuttavat siihen, paleleeko tai hikoileeko se. Tarkoitan hermoston ja vireystilan huomiointia. Tarkoitan toistemme eleiden, ilmeiden ja muiden ei-kielellisten viestien aistimista. Tarkoitan kehoisuuden, ei-kielellisen tiedon, ilmaisun ja kommunikaation ottamista tosissaan ja ottamista käyttöön.

¹ [Kotimaisten kielten keskuksen suomen etymologisen sanakirjan määritelmä verbille 'kestää'](#) (Haettu 2.12.2025.)

Pedagogisella ajattelulla tarkoitan huomion kiinnittämistä aktivistien toiminnassa tapahtuvaan oppimiseen ja opettamiseen. Vaikka tutkimukseni ympäristö on Palestiina-aktivismi, teen sitä tanssinopettajan maisteriohjelmasta käsin, tanssipedagogina (joka on kuitenkin samalla aktivisti ja tutkija). Tarkastelen siis aktivismia ja etenkin aktivismin kehollisuutta pedagogisen linssin läpi. Tutkimassani aktivistiryhmässä, Uniarts Students for Palestine:ssa (Uniarts SfP), on paljon pedagogisia piirteitä: aktivistit opiskelevat yhdessä esimerkiksi järjestäytymisen ja fasilitoinnin taitoja sekä Palestiinan historiaa, osallistuvat muiden tahojen järjestämiin koulutuksiin näistä aiheista ja pyrkivät kouluttamaan kanssaopiskelijoitaan ja yliopistonsa henkilökuntaa Israelin akateemisesta boikotista ja Israelin Palestiinassa harjoittamasta apartheid-politiikasta, kansanmurhasta ja laittomasta miehityksestä sekä israelilaisten yliopistojen kytköksestä näihin kansainvälisen oikeuden rikkeisiin (ks. Wind 2022). Pyrkimykseni on tukea näitä opettamisen ja oppimisen prosesseja tuomalla niihin tanssipedagoginen, kehollinen näkökulma.

Tanssipedagogiikan lisäksi pedagoginen ajatteluni nojaa kriittisen pedagogiikan (esim. Freire 2005/1968, McLaren 2005), feministisen pedagogiikan (esim. hooks 2007/1994, Vérges 2019, 2021), utooppisen pedagogiikan (esim. Busby 2021, Porkola 2025) perinteisiin. Keskeistä näille pedagogiikan suuntauksille on ymmärrys pedagogiikan poliittisuudesta ja sen merkittävästä roolista yhteiskunnallisen muutoksen prosesseissa (Icaza & de Jong 2019, s. xvi). Kriittiselle, feministiselle ja utooppiselle pedagogiikalle tyypillistä on myös kyseenalaistaa ja ajatella uudelleen, mitä pidämme tietona ja tietämisen arvoisena sekä työskennellä tavoilla, jotka purkavat teorian ja käytännön vastakkainasettelua pyrkien tuomaan teorian käytäntöön ja toisinpäin (Elonheimo, Miettinen, Ojala & Saresma 2022 s. 12).

Aktivismin kirjo on laaja; sanaa käyttävät yksilöt ja ryhmät, jotka toimivat kaikenlaisista arvoista käsin, käyttäen keskenään hyvin erilaisia menetelmiä bloggaamisesta lobbaamiseen ja neulomisesta graffiteihin. Kun kirjoitan aktivismista tässä opinnäytteessä, viittaan helsinkiläiseen opiskelijoiden Palestiina-aktivismiin, enimmäkseen Uniarts SfP-ryhmän toimintaan, eli Taideyliopistossa palestiinalaisten oikeuksien puolesta tehtävään opiskelija-aktivismiin. Uniarts SfP on ollut minulle saavutettava ja merkityksellinen ympäristö aloittaa tutkimus kehollisten käytäntöjen mahdollisuuksista aktivismissa ja opinnäytteeni keskittyy kehittämistyöhön tämän

ryhmän toiminnan kautta. En pyri löytämään kaikelle aktivismille yleispäteviä ratkaisuja, mutta toivon, että tekemäni havainnot ja tutkimukseni osallistujien kanssa yhdessä kehitetyt menetelmät voivat toimia tukena ja inspiraationa myös muille aktivistisille ryhmille ja liikkeille.

Kyseessä on toimintatutkimus eli toiminnassa tapahtuva ja toiminnan kehittämiseen tähtäävä laadullinen tutkimus, jossa olen tutkinut kehollisuutta ja tanssipedagogin mahdollisia rooleja aktivismissa kolmessa eri yhteydessä: Uniarts Students for Palestine -ryhmän järjestämissä kaikille avoimissa mielenosoituksissa (Flash Demo Praktiikka), Uniarts Students for Palestine -ryhmän kokouksissa ja tutkimusta varten kokoamassani *Dreaming Embodied Activism* -tutkimusryhmässä.

Tutkimuksellani on kolme keskeistä tavoitetta:

1. Uniarts Students for Palestine -ryhmän toiminnan kehittäminen kestävämmäksi kehollisuuden huomioinnin ja pedagogisen ajattelun avulla.
2. Opintojeni tuomien resurssien ohjaaminen Palestiina-aktivismin tekemiseen ja kehittämiseen mahdollisimman suoraan.
3. Osallistuminen omien rajojen venyttämistä ihannoivan aktivismikulttuurin purkamiseen. Haluan tutkimuksellani edistää Palestiina-aktivismin lähestyttävyyttä ja olla mukana kehittämässä työkaluja ja toimintatapoja, jotka parantavat aktivistien hyvinvointia ja jaksamista.

Vietettyäni noin puolitoista vuotta tanssipedagogiikan, aktivismin ja tutkimuksen äärellä, näen tämän työn alustavana kartoituksena siitä, miten kehollisuutta ja sen tutkimista voisi lähestyä helsinkiläisen Palestiina-aktivismin kentällä. Ohjaamalla kehollisia harjoituksia erilaisissa aktivismin tilanteissa olen tutustunut niihin haasteisiin ja mahdollisuuksiin, joita kehollisuuden vahvistaminen aktivismissa tarjoaa. Olen saanut opetella esimerkiksi ajan tekemistä, radikaalia kuvittelua, mieli-keho-vastakkainasettelun purkamista sekä tutkimuksen ja aktivismin välisen jännitteen luovimista. Kirjoitan tätä työtä monien aktivistien, taiteilijoiden, tutkijoiden ja opettajien jälkiä seuraten toiveenani jatkaa kehollisuuden, kestävyys ja aktivismin risteyksien tutkimista heidän tekemästään työstä käsin, paikantaen sen 2020-luvun helsinkiläiseen Palestiina-aktivismiin sekä tanssipedagogiikan alalle.

2. Työn taustaa

Ennen kuin sukellamme tutkimukseni menetelmiin, teoreettiseen viitekehykseen, käytännön tapahtumiin ja löytöihin, pysähdyn vielä hetkeksi paikantamaan itseni tutkijana sekä tutkimusympäristöni. Kerron siis poluistani Palestiina-aktivismiin sekä tanssinopettajuuteen ja avaan tarkemmin, mistä Students for Palestine:ssa on kyse.

2.1. Oma polkuni aktivismiin

On vaikea paikantaa, milloin minusta tuli aktivisti. Se on hankalaa, koska useimmiten alut ja loput eivät tapahdu pistemäisinä tarkkarajaisina hetkinä, vaan sumeina, poukkoilevina liikkeinä. Se on vaikeaa myös siksi, että tarina yksilön tulemisesta aktivistiksi vahvistaa mielestäni ajattelutapaa, jossa aktivismi nähdään erillisenä muusta “tavallisesta” elämästä ja aktivistit poikkeusyksilöinä, jollaisiksi vain jotkut harvat voivat tulla. Haluan opinnäytteessäni tietoisesti purkaa ajatusta aktivismista poikkeuksellisenä ja salaperäisenä toimintana, jota jotkut erityisen rohkeat, vahvat tai vihaiset tekevät. Katson kuitenkin tutkimuksen kannalta olennaiseksi ja eettiseksi aloittaa kertomalla muutamia asioita itsestäni ja suhteistani aktivismiin, sillä ne valottavat sitä näkökulmaa ja positiota, mistä käsin tutkittavaa aiheittani lähestyn.

Olen vielä uusi, aloitteleva aktivisti. Ensimmäisen kerran käytin aktivisti-sanaa itsestäni talvella 2023–2024 eli tätä kirjoittaessani noin kaksi vuotta sitten. Koen, että tulin aktivistiksi Palestiina-liikkeessä, vaikka olin ennen sitä toiminut jonkin verran ympäristöliike Elokapiassa, käynyt mielenosoituksissa säännöllisesti usean vuoden ajan ja tehnyt vaikuttamistyötä sukupuolivähemmistöjen asemaan liittyen yliopistossani kandidaatintutkintoni aikana. Palestiina-liike oli kuitenkin ensimmäinen poliittinen liike, mihin todella sitouduin. Sitoutuneisuutta määrittivät minulle osallistumisen säännöllisyys ja jatkuvuus, vastuun ottaminen tehtävien hoitamisesta, aktivistiyhteisöön kiinnittyminen ja osallistumisen priorisointi suhteessa muihin elämäni osa-alueisiin.

Politisoitumiseni ei tapahtunut milloin tahansa, vaan syksyllä 2023, joka oli kotipaikkakunnallani Helsingissä poliittisesti tapahtumarikasta aikaa. Väkijoukot virtasivat kaduille vastustamaan Orpon hallituksessa rehottavaa rasismia. Opiskelijoiden historialliset hallituksen leikkauspolitiikkaa vastustavat valtaukset tekivät yliopistoista, ammattikorkeakouluista ja lukioista avoimen poliittisia tiloja, joissa kokonainen

sukupolvi opetteli järjestäytymään. Israelin Gazassa suorittama palestiinalaisten kansanmurha eteni uudelle entistäkin häikäilemättömämmälle tasolle, kun Israel alkoi pommittaa Gazaa 7. lokakuuta rangaistuksena Hamas-järjestön hyökkäyksestä Israeliin saman päivän aamuna.

Keväällä 2023 olin lukenut palestiinalaisen tutkija-aktivistin Nada Elian kirjan *Greater than the Sum of Our Parts: Feminism, Inter/Nationalism, and Palestine* (2023), joka avasi minulle palestiinalaisten sorron kytkeytymistä muuhun, esim. naisiin ja alkuperäiskansoihin, kohdistuvaan sortoon. Aloin ymmärtää, miten tiiviisti eri poliittiset kamppailut linkittyivät toisiinsa. Passiivinen sivusta seuraaminen ei enää tuntunut mahdolliselta vaihtoehdolta. Olin yrittänyt päästä mukaan aktivismiin jo muutaman vuoden ajan, mutta vasta syksyllä 2023 ympärilläni oli riittävästi poliittisesti aktiivisia ihmisiä, joiden puoleen saatoin kääntyä ja lähteä heidän mukaansa. Vuosien pienet askeleet; mielenosoituksissa käyminen, lukeminen, paneelikeskusteluiden ja podcastien kuunteleminen aktivismista ja globaaleista valtasuhteista olivat valmistaneet minua tarttumaan toimeen, kun Palestiina-liike kasvoi räjähdysmäisesti Suomessa ja maailmalla.

Suhteessa toimintaani Palestiina-liikkeessä on nähdäkseni olennaista kertoa, että olen valkoinen suomalainen, joka on alkanut opetella uudelleen Palestiinan historiaa tätä kirjoittaessani noin kolme vuotta sitten. Kun toimin tutkijana Palestiina-aktivismin ympäristössä, otan vakavasti vastuuni siitä, millaisena esitän sen lukijalle ja millainen vaikutus tutkimuksellani on liikkeen tavoitteisiin. Kun lähestyn opinnäytteessä dekolonisaation kysymyksiä, pyrin sanoittamaan auki mahdollisimman tarkasti niitä jännitteitä, vinoumia, virheitä ja keskeneräisyyksiä, joita valkoinen katseeni ja kehoni tuottavat. On mielestäni myös olennaista mainita, että olen taustaltani keskiluokkainen ja lähtiessäni mukaan liikkeeseen minulla oli ensimmäistä kertaa edes kohtalaisen pysyvä kuukausipalkkainen työpaikka, eli tietty taloudellinen turva on ollut osatekijänä mahdollistamassa aktivismiani.

Kuten useimmat uudet aktivistit, löydettyäni paikkani toimia ja koettuani jonkinlaisen voimaantumisen, käänsin tehot täysille; halusin kokeilla heti kaikkia rooleja, kaikkia vaikuttamisen keinoja, olla kokemassa ja oppimassa niin paljon kuin mahdollista. Halusin antaa kaikkeni. Halusin muuttaa kaiken heti. Ja kuten useimmat uudet aktivistit, jouduin pian kohtaamaan oman rajallisuuteni. Yhteisön löytäminen, uusien asioiden

oppiminen, omien pelkojen ylittäminen, arvojensa mukaan toimiminen ja toiminnasta seuraavan muutoksen todistaminen antavat suunnatonta voimaa. Tuo voima kantaa pitkälle, mutta ei kuitenkaan poista tarvetta lepoon tai vuorokauden tuntien rajallisuutta. Tunnistan itseni käsitteestä “white urgency”, joka viittaa etuoikeutettujen, usein valkoisten kehojen kokemaan kiireeseen ja ylimitoitettuun pystyvyyden kokemukseen pelastaa maailma ja tehdä urotekoja yksin. Näyttelijä-kirjailija ja SUMUD – Suomen Palestiina-verkoston ensimmäinen puheenjohtaja Noora Dadu (2024, s. 371) suomentaa käsitteen “etuoikeutetun kiireeksi” ja määrittelee sen haluksi poistaa rakenteelliset ongelmat ja niihin liittyvä kipu nopeasti näköpiiristä. Hän kuvailee etuoikeutetun kiireestä luopumisen prosessia päätöksensä ”sitoutua huoleensa ja kipuunsa” ja ”hidastaa niin paljon, että tuo sitoutuminen on mahdollista”. (Dadu 2024, s. 371.)

Keväällä 2024 katsoin Basel Adran, Hamdan Ballalin, Yuval Abrahamin ja Rachel Szorin ohjaaman dokumenttielokuvan *No Other Land* (2024). Toinen päähenkilöistä, palestiinalainen Basel Adra hymähtää isarelilaiselle aktivistikollegalleen Yuval Abrahamille: “Minusta tuntuu, että olet vähän innokas. Haluat, että kaikki tapahtuu nopeasti. (...) Parasta että totuttelet epäonnistumaan”. Kaksikon dialogi kirkasti minulle jotain omasta suhtautumisestani aktivismiin. Kuten moni muukin syksyllä 2023, lähdin mukaan Palestiina-aktivismiin kiireellisyyden ja hädän tunteista käsin. Historiaan katsominen ja palestiinalaisten kuunteleminen kuitenkin paljastaa, että Palestiina-aktivismissa on kyse sukupolvien kestoisesta kamppailusta, ei kuukausien tai parin vuoden projektista. Minun on työskenneltävä sellaisella tavalla, että jaksan olla mukana liikkeessä vielä 20 vuoden päästä. Enemmän kuin parissa kuukaudessa itsensä loppuun rehkiä aktivisteja, liike tarvitsee työhön ehkä hitaammin, mutta pitkäjänteisesti sitoutuvia aktivisteja.

2.2. Opinnäytteen kokonaisuuden muotoutuminen

Omalla kohdallani tärkeä askel aktivismin tekemisessä kestävämmäksi tapahtui syksyllä 2024, kun päätin alkaa etsimään tapoja yhdistää opintoni ja aktivismi. Opinnäytetyöni oikeastaan alkoi jo Tanssinopettajan maisteriopintojeni ensimmäisen vuoden opetusharjoittelussa ja seminaarityössä ”*Liikkeiden harjoittelua: Turvallisuuden ja toimijuuden vahvistamisesta die-in-mielenosoituksissa tanssipedagogisin keinoin*” (Miettinen 2025). Kestävyyden nimissä päätin jo talvella 2025 ennen opetusharjoittelun

aloittamista jatkaa saman tutkimusympäristön kanssa opinnäytteeseen ja sisällyttää myös kevään 2025 mielenosoitustyöpajat sen aineistoon.

Aktivistiksi ja opettajaksi kasvamiseni tapahtuivat ajallisesti päällekkäin. Samana syksynä 2023, kun aloin osallistua yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen yhä tiheämmin, aloitin nyky-, show- ja lastentanssin opettamisen useassa helsinkiläisessä tanssikoulussa. Sekä opettaminen että aktivismiin osallistuminen vaativat kirkkautta omista arvoista ja kykyä kommunikoida niitä selkeästi. Molemmissa opin paineensietokykyä, erilaisiin tilanteisiin varautumista, ihmisten kohtaamista sekä ryhmissä toimimista ja fasilitoimista. Vaikka roolien läheisyys on nyt helppo huomata, pidin opettajuutta ja aktivismia toisistaan melko erillään aina maisteriopintojeni aloittamiseen asti. Tämä muuttui, kun aloin ymmärtää, ettei elämäni lokeroiminen opettamiseen, taiteen tekemiseen, maisteriopintoihin ja aktivismiin tuntunut enää ajallisesti tai eettisesti kestävältä. Halusin käyttää aikaani Palestiina-aktivismiin, pitää kiinni kehollisesta tekemisestä ja samalla kehittyä opettajana. Ajatus kehollisuuden tutkimisesta aktivismissa alkoi muotoutua.

Syksyllä 2024 pohdin aktivisti- ja tanssijakollegani Raphaël Beaun kanssa, miten mielenosoittamisesta voisi tehdä lähestyttävämpää jakamalla ja harjoittelemalla esiintyjäntaitoja Palestiina-aktivismia tekevissä ryhmissä sekä tuoda liikkeeseen uusia, taiteellisempia mielenosoittamisen muotoja voimistamaan sen sanomaa. Mieleeni olivat jääneet talvelta 2023–2024 muutamit itsenäisten aktivistiryhmien järjestämät taiteellisia keinoja käyttäneet mielenilmaukset; Palestiina-aiheisten joululaulujen laulaminen ostoskeskuksissa ja tekstikuoro, jossa 150 mielenosoittajaa luki yhteen ääneen tekstiä, joka kertoi Gazan kansanmurhasta, kun sitä oli kulunut 150 päivää. Lopulta näiden kokemusten, keskusteluiden ja syksyllä tanssija-aktivisti-kollegoideni Iris Laisin ja Noia Kekonin toteuttaman kokeilun myötä syntyi Flash Demo Practice -konsepti. “Flash Demo” viittaa lyhyeen, kaupunkitilassa ikään kuin “välähtävään” mielenosoitukseen ja “Practice” harjoitteluun, jonka suomennan tässä “praktiikaksi”. Käytän opinnäytteessä Flash Demo Praktiikasta lyhennettä FDP.

Mielenosoitukset tuntuivat luontealta paikalta aloittaa kehollisuuden tutkiminen, sillä olin kokenut kaupunkitilassa tapahtuvat mielenilmaukset voimakkaasti kehossa tuntuvina. Olin myös kuullut monien tuttuja puhuvan mielenosoituksista kuormittavina tai jännittävinä, mikä sai minut pohtimaan, voisiko niihin valmistautuminen kehollisesti

samankaltaisesti kuin esitykseen lämmitellään, helpottaa kokemusta. Olin itse osallistunut muutamiin mielenilmauksiin valmistaviin ”briiffeihin” eli valmistautumishetkiin. Niissä saatettiin harjoitella jotain mielenilmauksen osaa myös kehollisesti, mutta enimmäkseen ne painottuivat mielenilmauksen läpikäymiseen sanallisesti. Tällaisia valmistautumishetkiä järjestettiin kuitenkin kokemukseni mukaan vain sellaisiin mielenosoituksiin, joissa harjoitettiin kansalaistottelemattomuutta. Minulla heräsi kysymys, voisiko valmistautumisesta olla hyötyä myös matalamman kynnyksen mielenosoituksissa.

Maaliskuun työpajojen myötä huomasin, että vaikka olin pyrkinyt yhdistämään kehollisen työskentelyn ja aktivismin, olin tehnyt sen luomalla uuden rakenteen muun toiminnan *lisäksi*. Halusin kriittisesti pohtia, pitikö tämä jollain tapaa yllä kehollisuuden erillisyyttä aktivismin arjesta ja miten tavoitteeni tehdä aktivismista kestävämpää myös itselleni oli toteutunut. Uniarts SfP:n arkitoiminnasta erillisen FDP-konseptin suunnittelu ja toteuttaminen ei ollut varsinaisesti vähentänyt työmäärääni. Minun oli siis kysyttävä itseltäni, miten kehollisuuden huomiointia voisi lisätä niiden aktivismin osa-alueiden sisällä, jotka jo tapahtuivat. Ajatus kehollisuuden tuomisesta kokouksiin alkoi muotoutua. Kokemustani kokouksista leimasi kiire, napakkuus ja kehollisuuden typistyminen puhuviksi päiksi ja muistiinpanoja näpyttäviksi sormiksi, mikä herätti minussa sekä jännitystä että innostusta mennä haastetta kohti.

Koska Palestiina-aktivismi on luonteeltaan kollektiivista toimintaa ja oma kuvittelukykyäni siitä, mitä kehollisuuden huomioiminen kokouksissa voisi olla, oli rajallinen, päätin kutsua koolle Dreaming Embodied Activism -tutkimusryhmän (lyh. DEA). Kahdeksan mukaan kutsumani aktivistin ”unelmointiryhmän” tarkoituksena oli toimia laboratoriomaisena kollektiivisena tilana tutkimuskysymysten pohtimiselle ja kehollisten käytäntöjen kokeilemiselle. Vaikka DEA oli FDP:n tavoin ylimääräinen konteksti suhteessa Uniarts SfP:n perustoimintaan, se ei niinkään lisännyt työmäärääni, vaan toimi antoisana ja armollisena välivaiheena ja tukirakenteena oman suunnitteluni ja varsinaisten kokeiluiden välissä.

2.3. Uniarts Students for Palestine

Toteutan tutkimukseni Uniarts Students for Palestine -ryhmän toiminnan sisällä ja liepeillä. Uniarts SfP on Taideyliopistossa toimiva opiskelijalähtöinen ryhmä, jonka

tavoitteena on edistää palestiinalaisten ihmisoikeuksien toteutumista Israelin akateemisen ja kulttuurisen boikotin keinoin sekä pitää yllä keskustelua ja lisätä tietoisuutta Palestiinasta ja palestiinalaisten oikeuksista Taideyliopistossa. Uniarts SfP:n toiminta perustuu PACBI:n eli The Palestinian Campaign for Academic and Cultural Boycott -liikkeen vuonna 2004 julistamaan boikottikutsuun². PACBI:n tavoitteena on painostaa Israel noudattamaan kansainvälistä lakia laajan kansainvälisen akateemisen ja kulttuurisen boikotin keinoin. Uniarts SfP on itsenäinen ryhmänsä, joka toimii yhteydessä muihin Students for Palestine -ryhmiin Suomessa ja kansainvälisesti.

Kansainvälisesti opiskelija-aktivismia palestiinalaisten oikeuksien puolesta on ollut jo vuosikymmeniä, mutta Suomessa yliopistoihin paikantuva Palestiina-aktivismi alkoi syksyllä 2023.³ Myös Uniarts SfP:n toiminta alkoi syksyllä 2023. Kuvataiteilija Anna Karima Wane kuvailee opinnäytetyössään (2024, s. 39) ryhmän ensiaskelia:

“Viikkoina lokakuun seitsemännen jälkeen pieni ryhmä opiskelijoita kokoontui kirjoittamaan kirjettä, jossa he ilmaisivat tukensa palestiinalaisille ja pyysivät yliopistoa ottamaan kantaa tilanteeseen osoittamalla tukensa palestiinalaisille samoin kuin se oli tehnyt Venäjän hyökätessä Ukrainaani pari vuotta aiemmin, sekä arvioimaan uudelleen suhdettaan Jerusalemissa sijaitsevaan Bezalel Academy of Arts and Design -yliopistoon, jonka kanssa sillä oli kumppanuus.”

Talvella 2023–2024 toiminta kasvoi: solidaarisuutta Palestiinalle ilmaisevia lakanoita levitettiin Kuvataideakatemiaan tiloihin, ensimmäinen ulosmarssi Israelin akateemisen boikotin vaatimiseksi järjestettiin 29.11.2023, keskustelua käytiin sähköpostitse sekä erilaisissa tilaisuuksissa niin suljettujen ovien takana kuin julkisissa tapahtumissa.⁴

Toukokuussa 2024 Helsingin yliopiston Students for Palestine -ryhmä alkoi kerätä allekirjoituksia jäsenaloitteeseen, joka vaati Helsingin yliopiston ylioppilaskuntaa sitoutumaan Israelin akateemiseen boikottiin ja vaatimaan sitä Helsingin yliopistolta.

² <https://bdsmovement.net/pacbi/pacbi-call> (Haettu 7.1.2026.)

³ <https://no-niin.com/issue-29/disrupting-complicity-students-organising-for-palestine-in-finland/index.html> (Haettu 7.1.2026.)

⁴ [Timeline: The Situation in Uniarts regarding Palestine solidarity](#) (Haettu 12.8.2026.)

Aloite meni läpi ylioppilaskunnassa ja kesäkuussa 2024 Helsingin yliopisto kertoi jäädyttävänsä vaihtosuhteensa israelilaisten yliopistojen kanssa.⁵

Kesällä 2024 Uniarts SfP alkoi valmistella vastaavaa aloitetta Taideyliopiston ylioppilaskunnalle, TaiYo:lle. Itse lähdin mukaan ryhmän toimintaa kesällä 2024 juuri ennen maisteriopintojeni aloittamista osallistumalla jäsenaloitteen laatimiseen.

Jäsenaloiteprosessin myötä Uniarts SfP:n toiminnan rakenteet alkoivat vahvistua.

Kokoukset säännöllistyivät ja käynnistyi ryhmän käytäntöjen ja roolien hahmotteleminen ja vakiinnuttamisen prosessi, joka jatkuu edelleen.

Toimintansa aikana Uniarts SfP on järjestänyt avoimia luentoja ja paneelikeskusteluja, varainkeruutapahtuman yhdessä Sinne gallerian kanssa, elokuvanäytöksiä, mielenosoituksia, ”Festival of Resistances”-festivaalin, käynyt keskustelua ylioppilaskunnan hallituksen sekä Taideyliopiston johdon kanssa, ripustanut lakanoita Taideyliopiston tiloihin ja jakanut lentolehtisiä Taideyliopiston tapahtumissa.

Ryhmän toiminnan myötä:

- Ylioppilaskunta TaiYo on asettunut vahvasti palestiinalaisten oikeuksien ja Israelin akateemisen boikotin puolelle ja vaatinut sitä julkisesti Taideyliopistolta⁶ sekä julistanut itsensä ja hallinnoimansa Vapaan Taiteen Tila ”Apartheidista vapaiksi alueiksi” (Apartheid Free Zone)⁷.
- Ylioppilaskunta TaiYo on alkanut kouluttaa opiskelijaedustajistoaan ja hallituksensa jäseniä akateemisen boikotin teemoista ja Israelin yliopistojen osallisuudesta apartheid-järjestelmän ylläpitoon ja Israelin sotatoteellisuuteen.
- Taideyliopisto on katkaissut toistaiseksi vaihtosuhteensa israelilaiseen Bezalel Academy of Arts and Design -yliopistoon.⁸

⁵ helsinki.fi/fi/uutiset/korkeakoulupolitiikka/yliopisto-arvioinut-uudelleen-yhteistyon-israelilaisyliopistojen-kanssa (Haettu 3.6.2026.)

⁶ <https://taiyo.fi/2024/10/23/kannanotto-taiyo-vaatii-taideyliopistoa-sitoutumaan-israelin-akateemiseen-ja-kulttuuriseen-boikottiin/> (Haettu 27.1.2026.)

⁷ <https://taiyo.fi/taideyliopiston-ylioppilaskunta-julistautuu-apartheidista-vapaaksi-alueeksi/> (Haettu 27.1.2026.)

⁸ <https://www.uniarts.fi/artikkelit/uutiset/taideyliopiston-vastine-taideyliopiston-ylioppilaskunnan-kannanottoon-koskien-israelin-akateemista-ja-kulttuurista-boikottia/> (Haettu 27.1.2026.)

- Taideyliopisto on ”sitoutunut olemaan tekemättä yhteistyötä israelilaisten yliopistojen kanssa, kunnes Gazan humanitaarinen kriisi on ratkennut ja yhteistyön edellytykset ovat eettisesti arvioitu”.⁹
- Taideyliopisto on käynyt läpi sijoituksensa BDS-listan valossa ja kertonut 0,0007 prosentin sijoituksistaan olevan Israelin sekeleissä, mikä vastaa n. 700 €.¹⁰
- Taideyliopisto on allekirjoittanut Israelin ulossulkemista Horisontti Eurooppa - tutkimusohjelmasta vaativan aloitteen.¹¹

Uniarts SfP on siis vajaan kolmen vuoden toimintansa aikana saavuttanut osittain tavoitteensa siitä, että Taideyliopisto sitoutuu PACBI-liikkeen mukaiseen Israelin akateemiseen boikottiin. Vaihtosopimuksen jäädyttäminen on suuri ja konkreettinen askel samoin kuin yhteistyöstä israelilaisen yliopistojen kanssa vetäytyminen toistaiseksi. Täysi akateeminen boikotti vaatisi kaikista Israeliin kytkeytyvistä sijoituksista luopumista ja selkeää sitoutumista siihen, että boikotti pysyy voimassa siihen asti, että Israel noudattaa kansainvälistä lakia. Palestiinalaisjohtoisen *Boycott, Divestment, Sanctions* -liikkeen alainen PACBI vaatii, että boikotti pysyy voimassa siihen asti, että sen kolme kansainväliseen oikeuteen pohjautuvaa tavoitetta¹² toteutuvat, ei siihen, että ”humanitaarinen kriisi on ratkennut”. Uniarts SfP:n toiminta on siis edelleen ajankohtaista ja kesken. Viimeisimmäksi tätä kirjoittaessani kesällä 2026 Uniarts SfP on lähettänyt yhdessä TaiYo:n hallituksen kanssa avoimen kirjeen¹³ Taideyliopiston hallitukselle ja johtoryhmälle ja vaatinut akateemisen boikotin vahvistamista ja lisää läpinäkyvyyttä sijoitusten tilasta.

⁹ <https://www.uniarts.fi/artikkelit/uutiset/taideyliopiston-vastine-taideyliopiston-ylioppilaskunnan-kannanottoon-koskien-israelin-akateemista-ja-kulttuurista-boikottia/> (Haettu 27.1.2026.)

¹⁰ <https://www.uniarts.fi/artikkelit/uutiset/taideyliopiston-vastine-taideyliopiston-ylioppilaskunnan-kannanottoon-koskien-israelin-akateemista-ja-kulttuurista-boikottia/> (Haettu 30.1.2026.)

¹¹ <https://www.uniarts.fi/artikkelit/uutiset/taideyliopisto-allekirjoitti-vetoomuksen-israelin-poissulkemiseksi-eun-horisontti-eurooppa-puiteohjelmasta/> (Haettu 27.1.2026.)

¹² BDS:n ja PACBI:n kolme kansainväliseen oikeuteen perustuvaa tavoitetta: 1. Israel lopettaa Palestiinan laittoman miehityksen ja kolonisaation sekä purkaa Länsirannalle rakennetun muurin. 2. Israel tunnustaa arabipalestiinalaisten kansalaisten perusoikeudet ja tunnustaa heidät täysin tasa-arvoisiksi muiden kanssa. 3. Israel kunnioittaa, suojelee ja edistää palestiinalaispakolaisten oikeutta palata koteihinsa YK:s päätöslauselman 194 mukaisesti. <https://bdsmovement.net/bds-call> (Haettu 17.8.2026.)

¹³ <https://taiyo.fi/2026/06/04/avoin-kirje-taideyliopiston-hallitukselle-ja-johdolle/> (Haettu 12.8.2026.)

3. Tutkimusmenetelmät

Tässä luvussa kerron tutkimukseni menetelmistä, eli siitä, millaiset tutkimukselliset periaatteet ja perinteet ovat ohjanneet minua tutkija-aktivisti-pedagogina kerätessäni ja analysoidessani aineistoa opiskelijalähtöisen Palestiina-aktivismien kentällä.

Kerron ensin toimintatutkimuksesta, minkä jälkeen syvennyn kysymyksiin tutkijan ja aktivistin roolien limittymisestä ja niiden jännitteisyydestä työssäni. Reflektoin suhdettani tutkimukseni kohteena ja kanssatoimijana olevaan aktivistiryhmään sekä Taideyliopistoon, instituution, jonka sisältä tutkimusta teen nojautuen *taistelevan tutkimuksen* (Suoranta & Ryynänen 2014) eri suuntausten ajatteluun ja menetelmiin sekä *radikaalin tutkimusmielikuvituksen* käsitteeseen (Haiven & Khasnabish 2014). Viimeisessä alaluvussa erittelen, mistä keräämäni aineisto koostuu.

3.1. Toimintatutkimus

Opinnäytetyöni tutkimuksellista menetelmää kuvaa tarkimmin toimintatutkimus, sillä pyrin tuottamaan tietoa toiminnan sisällä, toiminnan kautta ja toimintaa varten. Toimintatutkimus on laadullista, prosessinomaisesti etenevää tutkimusta, ”jossa keskeistä on käytännöissä mukana olevien ihmisten osallistuminen ja osallistaminen (...) toiminta on niin tutkimuskohde, tutkimusväline kuin päämääräkin” (Jyrämä, J. 2021). Opinnäytetyöni kohdalla tutkimusvälineenä olivat teettämäni toiminnalliset kokeilut, esim. keholliset lämmittelyharjoitukset, tutkimuksen kohteena se, miten nämä kokeilut vaikuttivat ryhmän toimintaan, ja päämääränä kehittää kokeiluiden myötä toimintatapoja, jotka tekisivät Uniarts SFP:n toiminasta osallistujille kestävämpää.

Toimintatutkimuksen keskeisimpänä kehittäjänä mainitaan usein yhdysvaltalainen sosiaalipsykologi Kurt Lewin (1890–1947). Kriittisesti tarkasteltaessa toimintatutkimuksen historiaa voidaan kuitenkin kirjoittaa myös aloittaen toisista pisteistä, keskiöiden toisia näkökulmia, esimerkiksi marxilaista työläistutkimusta tai Gandhin väkivallattoman vastarinnan toimintamalleja (Ryynänen & Suoranta 2014, s. 197–98). Toimintatutkimus on minulle luonteva valinta menetelmäksi sekä aktivistina että pedagogina, sillä koen että molemmissa rooleissa jo valmiiksi noudatan toimintatutkimukselle tyypillistä toistuvaa kehää: suunnittelua, toimintaa ja sen havainnointia, reflektiota sekä reflektion pohjalta muokattua toteutusta uudelleen.

Tutkimukseni saa vaikutteita myös etenkin kuvataidekasvatuksen alalla kehitetystä taideperustaisesta toimintatutkimuksesta, jossa toimintatutkimukseen yhdistyy taiteellisia tai taidekasvatuksellisia prosesseja ja taide voi olla aineistonkeruun ja analyysin väline tai tutkimustulosten esittämistapa (Jokela & Huhmarniemi 2025, s. 107–108). Jokelan ja Huhmarniemen (2025, s. 122) mukaan ”taideperustainen toimintatutkimus soveltuu erityisen hyvin paikkoihin ja yhteisöihin, joissa taiteilija-tutkija-opettajat kehittävät osallistavilla tutkimusmenetelmillä käytäntöjä ja pyrkivät vastaamaan tunnistettuihin haasteisiin.” Tämä täsmää hyvin opinnäytteeseeni, missä tanssipedagogisilla menetelmillä pyrin vastaamaan opiskelija-aktiivisuuden haasteisiin.

3.2. Tutkija aktivistina, aktivisti tutkijana

Kun ryhdyn tekemään tutkimusta aktivistina, minulle on tärkeää, että tutkimus ei pelkästään tuota tietoa tulevaisuudessa sovellettavaksi, vaan että jo tutkimuksen prosessi vaikuttaa, osallistuu ja osallistaa toimintaan oikeudenmukaisemman yhteiskunnan puolesta. Pyrin opinnäytteessäni muodostamaan mahdollisimman käyttökelpoista tietoa niille aktivisteille ja niiden aktivistien kanssa, jotka ovat osallistuneet tutkimukseni kokeiluihin, ja jotka nyt ja tulevaisuudessa tekevät Palestiina-aktivismia koulutusinstituutioissa.

Sovellan opinnäytetyössäni sosiaalipedagogiikan tutkija Sanna Ryynäsen ja yhteiskunta- ja kasvatustieteiden tutkija Juha Suorannan kehittämän sateenvarjokäsitteen *taisteleva tutkimus* periaatteita. Taisteleva tutkimus ”kokoo yhteen eri tutkimusperinteitä, keskusteluja ja menetelmiä, jotka sitoutuvat käytännön ja teorian yhdistävään *toimintaan* paremman maailman puolesta” (Ryynänen & Suoranta 2014, s. 16). Sille ominaista on paitsi toimintälähtöisyys, myös kantaaottavuus sekä osallistuminen kamppailuun oikeudenmukaisuuden puolesta. Yksi taistelevaan tutkimukseen lukeutuvista perinteistä on 2000-luvun alussa Argentiinassa, etenkin Colectivo Situaciones –kollektiivin toiminnassa muotoutunut militanttitutkimus, joka asettuu jatkumoksi esim. työläistutkimukselle, osallistuvalla toimintatutkimukselle sekä feministiselle tutkimusperinteelle (Ryynänen & Suoranta 2014, s. 247–248). Varsinkin militanttitutkimuksen pyrkimys tuottaa ”aktivismia tukevaa ja sitä edistävää ja vahvistavaa tietoa” vastaa lähestymistäni tutkimukseen ja tutkija-aktivistin rooliin (Ryynänen ja Suoranta 2014, s. 245).

Yhteiskunnallisia liikkeisiin erikoistuneet kanadalaiset tutkijat Max Haiven ja Alex Khasnabish pohtivat perusteellisesti aktivismin ja tutkimuksen suhdetta teoksessaan *The Radical Imagination: Social Movement Research in the Age of Austerity* (2014). He kehittelevät ajatusta radikaalista tutkimusmielikuvituksesta ja ehdottavat, että tutkijan rooli yhteiskunnallisessa liikkeessä voisi olla ”avata aikaa” mielikuvitukselle ja ”avata tilaa” radikaaleille yhteisöille tulla yhteen (Haiven & Khasnabish, 2014, s. 224). Ajan avaamisella Haiven ja Khasnabish (2014, s. 225) tarkoittavat tutkimuksen tekemistä yhteiskunnallisten liikkeiden kanssa sellaisella tavalla, joka antaa niille mahdollisuuden vapautua ”pakon tyranniasta”, joka määrittää niiden jokapäiväisen työn ajallisuutta. Haivenin ja Khasnabishin ajatusta seuraten näen roolini opiskelijoiden Palestiina-aktivismia tutkivana maisteriopiskelijana aktivistien sisäisen ja välisen reflektion mahdollistajana. Pysin opinnäytteelläni avaamaan aikaa sellaiselle toimintakulttuurin kehittämistyölle sekä aktivistien välisille keskusteluille kehollisuuteen ja kestävyyyteen liittyen, joille on liikkeen arjessa muuten haastava ottaa aikaa.

Haiven ja Khasnabish (2014, s. 2, 17) korostavat yhteiskunnallisten liikkeiden tutkijoiden vastuuta ”herättää, elävöittää ja kutsua esiin” tutkimuksen osallistujien radikaalia mielikuvitusta heidän kanssaan – ei pelkästään havainnoida sitä etäisyyden päästä. He eivät näe tutkimusta yhteiskunnallisille liikkeille vieraana ilmiönä, vaan elintärkeänä osana niiden kykyä uusintaa itseään (Haiven & Khasnabish 2014, s. 2). Vaikka pyrin opinnäytteessäni punomaan tutkimuksen osaksi Uniarts SfP:n toimintaa, en voi tai halua väittää, että aktivismin ja tutkimuksen suhde olisi saumaton ja kitkaton. Tässä opinnäytteessä tavoitteeni on ottaa ensimmäisiä askelia kohti Haivenin ja Khasnabishin kuvailemaa tilannetta, jossa tutkimus on aktivismin erottamaton osa-alue; harjoitella aktivistitutkijana toimimista ja tunnustella aktivistikollegoideni kanssa, miten tutkimusta voisi meidän ympäristössämme tehdä.

Parhaimmillaan aktivismin ja tutkimuksen yhdistäminen mahdollistaa aktivismin tiedon dokumentoinnin ja näkyväksi tekemisen sekä yliopiston resurssien suuntaamisen aktivismin käyttöön. Samalla se tuo mukanaan riskin aktivismin tiedon hyväksikäyttämisestä esimerkiksi henkilökohtaiseen urakehitykseen. Tämä riski ei mielestäni ole syy pitää tutkimusta ja aktivismia erillään, vaan on ennemmin kutsu kriittiseen ja läpinäkyvään tutkimuksen ja aktivismin suhteen tarkasteluun ja uudelleen kuvitteluun, mihin pyrin myös tässä tutkielmassa.

Koska yhteiskunnalliset liikkeet pyrkivät usein rakentamaan todellisuutta, joka ei ole vielä täällä, myös niihin kohdistuva tutkimus saattaa vaatia omanlaisensa metodologian kehittelyä. Kuten sosiologi Rhiannon Firth (2013, s. 256) kirjoittaa, “utopioita tutkittaessa tarvitaan myös utooppisia tietokäsityksiä, menetelmiä ja praksista”.

Uniarts SfP-ryhmässä ja laajemmassa Palestiina-liikkeessä on mahdollista tunnistaa utooppisen liikkeen piirteitä, sillä niiden toiminta perustuu sellaisen maailman tavoittelemiseen, jossa niin palestiinalaisten kuin muidenkin sorrettujen ja kolonisoitujen kansojen oikeudet omaan maahan, kulttuuriin, elämän vapauteen ja oikeudenmukaiseen kohteluun toteutuvat. Lisäksi kansainvälinen opiskelijoiden Students for Palestine –liike on viime vuosina mm. vallannut yliopistojen kampuksia ja näillä valtauksilla hyvin konkreettisesti toteuttanut vaihtoehtoista tapaa opiskella ja olla yhdessä toisten opiskelijoiden ja yliopiston henkilökunnan kanssa.

Opinnäytetyöni tanssipedagoginen viitekehys laajentaa jo osaltaan sen tietokäsitystä ja menetelmiä verrattuna esimerkiksi yhteiskuntatieteiden perinteeseen painottaessaan kehollisen tietämisen merkitystä. Firthin (2013, s. 257) mukaan ollakseen radikaalia tutkimuksen tulee paitsi etsiä uusia tapoja suhtautua itse tutkimiseen, myös ajatella uudelleen tutkijan ja osallistujien kehollista suhdetta. Opinnäytteessäni osallistujien kanssa jakamani keholliset kokemukset, joissa olen ollut mukana heidän rinnallaan ulkopuolelta tarkkailun sijaan, ovat merkittävä osa aineistoani. Utooppinen metodologia ilmenee tutkimuksessani myös Dreaming Embodied Activism -ryhmän kollektiivisena unelmointina, mikä on ollut keskeinen tiedon tuottamisen ja paljastamisen menetelmä.

Kanssatoimijuus tarkoittaa opinnäytteessäni sitä, että monet tutkimuksessa kokeilluista harjoitteista ovat syntyneet tiiviissä yhteistyössä osallistujien kanssa ja osin myös heidän aloitteestaan. Osallistujat ovat ehdottaneet harjoitteita tai muokkauksia niihin, joita olemme heti kokeilleet. Kirjallisessa tutkielmassa välittämäni tieto on siis pitkälti kollektiivisesti tuotettua. Toisaalta aineistoa analysoidessa ja kirjoittaessani olen toiminut melko yksin, vaikka toki nojautuen yhdessä käytyihin keskusteluihin ja tekemiini haastatteluihin. Valinnat siitä, mikä tieto on päätynyt tutkielmaan, ja miten se on tarkalleen muotoiltu, ovat lopulta olleet minun käsissäni.

3.3. Aineisto

Yhteensä tarkastelussani on 17 tilannetta vuoden 2025 ajalta, joissa tutkin tanssi-pedagogina toimimista aktivistisessa liikkeessä. Ne toteutuivat kolmessa eri yhteydessä:

Mielenosoitukset: Viisi Uniarts Students for Palestine -ryhmän järjestämää kaikille avointa mielenosoitusta ja niihin kehollisesti valmistavaa Flash Demo Praktiikka (FDP) -työpajaa maaliskuussa 2025 sekä yksi mielenosoitus joulukuussa 2025, jonka yhteydessä järjestettiin kehollinen lämmittely sekä palautumishetki.

Mielenosoitustyöpajoihin osallistui yhteensä 24 henkilöä. Kerrallaan niissä oli minun ja fasilitoijakollegoideni Raphaël Beaun ja Hanna Hasun lisäksi 2–8 osallistujaa. Tiedotus aloitettiin puolitoista viikkoa ennen ensimmäistä työpajaa @uniartsstudentactivism-Instagram-tilillä ja useissa Palestiina-aktivistien keskustelu- ja tiedotusryhmissä. Lisäksi niistä lähetettiin tieto TeaK-opiskelijat-sähköpostilistan kautta Teatterikorkeakoulun opiskelijoille. Joulukuun mielenosoituksen pääjärjestäjä oli Helsinki Students for Palestine. Lämmittelyssä oli läsnä noin 40 osallistujaa ja palautumishetkessä kahdeksan.

Kokoukset: Viisi Uniarts Students for Palestine -ryhmän kokousta syksyllä 2025, joissa ohjasin kehollisia harjoituksia. Uniarts SfP:n ydinryhmään kuului loka-joulukuussa 2025 noin seitsemän henkilöä. Kokouksiin osallistui lisäkseni kerrallaan 2–6 aktivistia. Osallistujat ovat aineiston keruun aikana olleet Taideyliopiston opiskelijoita ja alumneja, jotka ovat halunneet tehdä vapaa-ajallaan aktivismia palestiinalaisten oikeuksien puolesta Israelin akateemisen boikotin ajamisen muodossa.

Tutkimusta varten koottu tutkimusryhmä “Dreaming Embodied Activism”: Syksyllä 2025 viisi kertaa tavannut ryhmä, johon osallistui yhteensä kahdeksan mukaan kutsumaani aktivistia. Kerrallaan kokoontumisiin osallistui minun lisäksi 2–7 osallistujaa, joilla kaikilla oli yhteys Uniarts SfP -ryhmään ja he olivat Taideyliopiston nykyisiä opiskelijoita tai alumneja. Ryhmän tarkoituksena oli luoda tila paineettomalle kokemusten jakamiselle liittyen kehollisuuteen ja aktivismiin sekä uusien menetelmien kuvittelulle ja kokeilemiselle.

Harjoitteet ja työpäiväkirja

Ensisijainen aineisto, jota tutkielmassa tarkastelen, ovat kokouksissa, tutkimusryhmässä ja mielenosoitusten yhteydessä teettämäni harjoitukset. Kirjoitin harjoitukset ylös

työpäiväkirjaani joko suunnitellessa tai ohjaustilanteiden jälkeen muistellen, sillä osa niistä syntyi spontaanisti tilanteissa yhteistyössä osallistujien kanssa. Pidin työpäiväkirjaa harjoitteita tehdessä nousseista havainnoista ja kysymyksistä sekä kirjallisessa muodossa että äänitteinä. Lisäksi otin joitain valokuvia. Työpäiväkirjan ohella aineistooni kuuluu DEA-tutkimusryhmässä teettämässäni ”kollektiiviset kysymykset” -harjoitteesta kertyneet paperit, joilla kävimme keskustelua kehollisuudesta ja aktivismista kirjallisessa muodossa.

Haastattelut

Harjoitteista ja työpäiväkirjasta muodostuvan aineiston tukena käytän osallistujien teemahaastatteluita, joita tein yhteensä kahdeksan. Kevään mielenosoitustyöpajojen jälkeen tein kolme ja syksyn 2025 osuuksien jälkeen viisi haastattelua. Osalla haastatelluista oli kokemusta tutkimukseni kaikista osa-alueista, toiset taas olivat osallistuneet esim. pelkästään mielenosoituksesta palauttavaan työpajaan joulukuussa.

Teemahaastattelu on haastattelumenetelmä, jossa teemoja ja kysymyksiä on suunniteltu ennalta, mutta haastattelu ei etene tiukan käsikirjoituksen mukaan, vaan jättää tilaa haastateltavan vapaalle puheelle ja tutkijan ja haastateltavan vuorovaikutukselle (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006). Käytin siis löyhää kysymyspatteristoa, mutta annoin keskusteluiden myös elää sen mukaan, mitä haastateltava nosti keskeiseksi ja mihin tutkimukseni osuuksiin hän oli osallistunut. Kevään ja syksyn haastatteluissa oli omat kysymyspatteristonsa.

Aloitin sekä kevään että syksyn haastattelut kysymällä osallistujien taustasta kehollisen työskentelyn kanssa, sillä halusin selvittää, miten tuttua kehollisesti työskenteleminen oli heille entuudestaan. Kevään haastatteluissa kysyin, mikä oli saanut haastateltavan osallistumaan mielenosoitustyöpajaan, miten hän oli kokenut valmistavan työpajan sekä itse mielenosoituksen, oliko hän kokenut jonkin asian tai osuuden haastavana, miten hän oli kokenut mahdollisuutensa vaikuttaa osallistumiseensa, sekä oliko hän oppinut työpajan tai mielenosoituksen aikana jotain.

Syksyn haastatteluissa kartoitin osallistujien kokemuksia aktivismin ja kehollisuuden suhteesta kysymällä, millaisissa hetkissä he huomasivat kehonsa aktivismissa, ja mitä haasteita he olivat mahdollisesti havainneet kehollisuuden ja aktivismin välillä.

Riippuen mihin tutkimuksen osuuksiin haastateltava oli osallistunut, pyysin häntä kertomaan siitä tai niistä tilanteista, joissa oli ollut mukana ja muistelevaan niitä erityisesti kehollisesta näkökulmasta. Kysyin myös, kokiko osallistuja oppineensa jotain niissä tutkimuksen osioissa, joihin hän oli osallistunut.

Tutkimuseettisiä huomioita

Tutkimuseettisistä syistä, osallistujien yksityisyyttä suojellakseni, viitaan heihin ”osallistujina”, ”aktivisteina” tai ”haastateltuina”. Poikkeuksena ovat fasilitoijakollegani Hanna Hasu ja Raphaël Beau, sillä he ovat niin keskeisesti olleet kehittämässä harjoitteita kanssani, että on nähdäkseni eettistä mainita heidät nimeltä. Olen tutkimukseni alusta asti käynyt keskustelua osallistujien kanssa opinnäytteestäni pyrkien avaamaan mahdollisimman tarkasti, mitä siihen osallistuminen tarkoittaa ja pyytänyt suostumuksen tutkimukseen osallistumiseen sekä suullisesti että kirjallisilla suostumuslomakkeilla. Olen etsinyt tapoja tehdä kokeiluja tavalla, joka ei häiritsisi Uniarts SfP -ryhmän toimintaa. Dreaming Embodied Activism -ryhmän kanssa olemme käyneet keskustelua siitä, miten käytän tutkielmassani ryhmän kanssa kollektiivisesti muodostettua tietoa pitäen huolta, että ryhmän ääni kuuluu kirjoituksessani.

Aineiston analyysistä

Opinnäytteeni aineistoa analysoidessa on keskeistä huomioida, että valtaosa osallistujista oli taiteilijoita ja monet myös esiintyjä, mikä tarkoitti, että lähtökohtaisesti keholliset harjoitukset olivat heille tuttu työskentelytapa. Keholliset työkalut itsessään eivät siis olleet osallistujille uusia, mutta niiden tuominen aktivismin yhteyteen, etenkin kokouksiin, oli.

Aineiston analyysissä olen keskittynyt niihin huomioihin, jotka suorimmin keskustelevat opinnäytteeni ytimen, eli aktivismin, kestävyys ja kehollisuuden välisten suhteiden kanssa. Työpäiväkirjaani, harjoitusten käsikirjoituksia sekä haastatteluita läpikäydessäni olen kiinnittänyt huomiota sellaisiin kohtiin, joissa itse yllätyin tai opin jotain tai joissa haastateltavat kertoivat omista ennako-oletuksistaan ja niiden muuttumisesta, oppimisesta tai hankauksista. Olen erityisen kiinnostunut tutkimukseni hetkistä, joista on jäänyt selkeä kehollinen muisto tai joissa koin tai osallistujat kokivat erityistä innostumista, hankaluutta, epäröintiä tai varmuutta.

4. Teoreettinen ja pedagoginen viitekehys

Käsittelen opinnäytteeni teoreettista taustaa seuraavissa kolmessa alaluvussa. Aloitan paikantamalla tutkielmani suhteessa aiempaan tutkimukseen aktivismin ja pedagogiikan risteyskohdista. Toisessa alaluvussa avaan *radikaalin mielikuvituksen, dekoloniaalisen unelmoinnin ja utooppisen pedagogiikan* käsitteitä ja niitä mahdollisuuksia, joita ne tarjoavat yhteiskunnallisten liikkeiden sisäiseen kehittämistyöhön. Viimeisessä alaluvussa käyn läpi kehollisuuden ja oppimisen välisen yhteyden teoreettista taustaa.

4.1. Aktivismi ja pedagogiikka

Aktivismin ja pedagogiikan suhteesta on tehty tutkimusta varsinkin yhteiskuntatieteiden, kasvatustieteen ja taidepedagogiikan aloilla useista eri näkökulmista: on tutkittu esimerkiksi yhteiskunnallisten liikkeiden pedagogisia prosesseja (esim. Firth 2013, Ollis 2012) sekä koulutusinstituutioiden sisällä tapahtuvaa opettajien aktivismia (esim. hooks 2007, Laes 2017, Mitra 2020). Etenkin feministinen pedagogiikka, kriittinen pedagogiikka, julkinen pedagogiikka ja utooppinen pedagogiikka ovat pyrkineet vastaamaan kysymyksiin siitä, miten oppiminen ja opettaminen voivat ilmetä aktivismissa ja aktivismina. Opinnäytetyöni jatkaa aiemman tutkimuksen kenttää tuomalla keskiöön kysymyksen siitä, miten tanssipedagoginen tieto ja toiminta voivat ilmetä aktivistisessa liikkeessä ja tukea sen kestävyyttä.

Tanssipedagogiikan alalla on viime vuosina tehty paljon tutkimusta, joka on ollut kiinnostunutta alan yhteiskunnallisesta muutosvoimasta ja tanssikasvattajan roolista yhteiskunnallisena toimijana. Esimerkiksi Nicole Oga (2024), Wilhelmina Ojanen (2022) ja Nella Turkki (2020) käsittelevät kukin opinnäytetöissään kysymyksiä siitä, miten tanssipedagogisen praktiikan kautta voi ravita huolenpitoa ja oikeudenmukaisuutta tavoilla, jotka laajenevat yhteiskunnalliselle tasolle. Tuoreessa tanssipedagogiikan tulevaisuutta kartoittavassa julkaisussa *Ala elää!: Puheenvuoroja tanssipedagogiikan tulevaisuuden tekijöille* (2026) Heli Kauppila ja Taneli Tuovinen (2026, s. 9) määrittelevät tanssipedagogiikan mm. ”toivoon ankkuroituvaksi tulevaisuustyöksi”, mikä kuvaa nähdäkseni hyvin alan pyrkimystä olla aktiivisena toimijana rakentamassa esim. dialogisuuden, kehollisen tiedon ja moninaisuuden arvoihin perustuvaa tulevaisuutta.

Siinä missä yllä mainitsemani opinnäytetyöt tuovat aktivistisen tai yhteiskunnallisesti suuntautuneen asenteen tanssipedagogisiin ympäristöihin (tanssitunneille tai teosprosesseihin), tässä tutkielmassa suuntaan tanssipedagogisen linssin aktivistiseen ympäristöön. Yllä mainittujen opinnäytteiden tavoin työni on kiinnostunut tanssipedagogisen tiedon ja toimintatapojen potentiaalista vahvistaa esimerkiksi huolenpitoa yhteisössä, mutta sen keskiössä on selvittää, miten näitä käytäntöjä voi soveltaa ja kehittää tietyn aktivistisen ryhmän, Uniarts SfP:n, toiminnassa.

Rhiannon Firth (2013, s. 258) kirjoittaa, että laajuudestaan huolimatta utooppisiin ryhmiin ja käytäntöihin kohdistuva tutkimus vain harvoin keskittyy näissä ryhmissä tapahtuviin pedagogisiin prosesseihin. ”Utooppisilla ryhmillä ja käytännöillä” Firth viittaa laajaan kirjoon radikaalia, vaihtoehtoja kuvittelevaa sekä kokeilevaa ja aktivistista toimintaa. Firthin mukaan utooppisten ryhmien pedagogiikat ovat jääneet usein näkymättömiin, sillä ”niitä on erittäin vaikea ajatella olemassaolevan vakiintuneen akateemisen diskurssin ja tutkimusmenetelmien sisältä” (Firth 2013, s. 259). Aktivismin pedagogiikkaa ei siis välttämättä aina tunnisteta pedagogiikaksi, sillä se toteutuu sellaisissa rakenteissa ja sellaisilla tavoilla, jotka merkittävästi poikkeavat valtavirtaisista koulutusinstituutioista.

Vaikka Firth (2013, s. 262) korostaa, että utooppisten yhteisöjen tapa muuttaa yhteiskuntaa käytännön kokeilujen kautta on luonteeltaan läpeensä pedagoginen, hän kuitenkin varoittaa, että tutkijan ei tule olettaa, että utooppisten ryhmien pedagogiset ulottuvuudet olisivat niille ensisijaisia.

4.2. Radikaali mielikuvitus, dekoloniaalinen unelmointi, utooppinen pedagogiikka

Koska kehoallisuuden huomioiminen ja kehoallisten menetelmien käyttäminen eivät ole tutkimassani aktivistisessa ympäristössä vielä normeja, vaan jotain, minkä toteuttamista minun on ollut ajoittain vaikea edes kuvitella, mielikuvitus, unelmointi ja utooppinen ajattelu ovat muodostuneet tutkimukselleni keskeisiksi käsitteiksi sekä käytännön työkaluiksi. Keskityn tässä alaluvussa kertomaan kolmesta eri näkökulmasta, jotka ovat vaikuttaneet ajatteluuni kuvittelusta ja unelmoinnista yhteiskunnallisissa liikkeissä: radikaalista mielikuvituksesta (Haiven & Khasnabish), utooppisesta pedagogiikasta (Porkola, Salmenniemi & Ylöstalo) ja dekoloniaalisesta unelmoinnista (Abdulkarim &

Lindfors). Opinnäytetyöni yhtenä tavoitteena on osallistua opiskelijoiden Palestiina-aktivismiin työkuultuurin muuttamiseen kestävämmäksi. Toisin tekeminen edellyttää nähdäkseni myös toisin kuvittelemista. Opinnäytteessäni kytkeydyn kuvittelun ja unelmoinnin poliittiseen voimaan uskoviin perinteisiin tarkastellessani, miten kehollisuuden rooli voisi opiskelijoiden Palestiina-aktivismissa muuttua.

Niin utooppisen pedagogiikan, radikaalin mielikuvituksen kuin dekoloniaalisen unelmoinnin lähtökohtana on ajatus siitä, että kyky kuvitella tai unelmoida on yhteiskunnallisesti rakentunut; vallitsevat järjestelmät ja sorron muodot kuten kolonialismi ja kapitalismi vaikuttavat siihen, mitä kuvittelemme mahdolliseksi tai mistä uskallamme unelmoida. Näin ollen laajentamalla tai vahvistamalla kykyämme kuvitella ja unelmoida toisenlaisia todellisuuksia ja toimintatapoja, voimme myös päästä lähemmäs niiden toteutumista ja toisaalta paljastaa, mikä nykyisessä tilanteessa on pielessä (Levitas 2013, Chander 2021). Kaikki kolme näkökulmaa korostavat kuvittelun ja unelmoinnin kollektiivisuutta ja näkevät ne aktiivisena toimintana ja taitoina, joita on mahdollista harjoittaa (Eskelinen, Lakkala & Laakso 2020; Haiven & Khasnabish 2013; Abdulkarim & Lindfors 2021). Toisaalta ne paikantuvat eri historioihin, kamppailuihin ja osin eri tutkimuksen aloille ja tarjoavat kukin oman näkökantansa kuvittelun luonteeseen, potentiaaliin ja päämääriin.

Radikaali mielikuvitus

Haivenin ja Khasnabishin (2014, s. 3). mukaan radikaalissa mielikuvituksessa yhdistyvät ”kyky kuvitella maailma, elämä ja yhteiskunnalliset instituutiot ei sellaisina kuin ne ovat jo, vaan sellaisina kuin ne voisivat olla” sekä kyky innostaa toimintaan, joka pyrkii tuomaan nämä mahdolliset tulevaisuudet tähän hetkeen. Radikaali mielikuvitus ei ole ainoastaan yksilön ominaisuus, vaan se on luonteeltaan prosessinomaista ja kollektiivista aktiivista tekemistä (Haiven & Khasnabish 2014, s. 4). Radikaali mielikuvitus ei suuntaudu pelkästään tulevaisuuteen, vaan koskee myös sitä, millaisia tarinoita menneestä kerrotaan, ja miten juuri tätä hetkeä kuvitellaan (Haiven & Khasnabish 2014, s. 3). Haiven ja Khasnabish eivät ole ainoita, jotka ovat tutkineet radikaalia mielikuvitusta, mutta heidän teoriansa sitä paikantuu aktivistisiin liikkeisiin, mikä tekee siitä erityisen kiinnostavan soveltaa opinnäytteeni kontekstiin.

Tässä tutkielmassa jatkan Haivenin ja Khasnabishin ajattelua radikaalista mielikuvituksesta yhteiskunnallisissa liikkeissä tutkimalla, miten sitä voisi harjoittaa kehollisesti ja millaisia kehollisuuksia voimme radikaalisti kuvitella toteen.

Etymologisesti ”radikaali” tulee latinan juurta tarkoittavasta sanasta ”radix”.¹⁴ Radikaali merkitsee siis juuriin ulottuvaa tai kytkeytyvää, juuria myöten vaikuttavaa. Kun kirjoitan Haivenia ja Khasnabishia mukaillen radikaalista mielikuvituksesta, tarkoitan kuvittelua, joka ei koske vain aktivismin käytäntöjen pintatasoa, vaan kaivautuu toiminnan perusteisiin ja pyrkii muuttamaan niitä syvältä. Hypoteesini on, että kehollisen tiedon sivuuttaminen ja kehon turruttaminen tehokkuuden nimissä on yksi juurisyy sille, miksi aktivismi ei kestä tai miksi aktivistit eivät pidemmän päälle kestä aktivismia. Jos hypoteesini pitää paikkansa, kestävä muutos siis edellyttää sen radikaalia uudelleen kuvittelua, miten käytännössä toteutuisi sellainen opiskelijoiden Palestiina-aktivismi, joka suhtautuu sekä aktivisteihinsa että heihin, joihin pyrkii vaikuttamaan, kehollisina olentoina.

Yleinen mielikuva radikalismista on, että se on rajua ja äkkipikaista toimintaa. Juuria myöten muuttaminen synnyttää helposti mielikuvan kasvien kiskomisesta maasta juurineen. Kirjoittaessaan mielen dekolonisaatiosta, mikä voidaan lukea eräänlaiseksi radikaaliksi prosessiksi, kirjailija, yhteiskuntakriitikko ja itsenäinen tutkija Minna Salami kuitenkin huomauttaa, ettei kolonialistisesta ajattelusta voi päästä irti yksinkertaisesti poistamalla jotain käytöksestään tai ajatusmaailmastaan. ”[Mielen dekolonisaatiossa] ei revitä ajattelutapoja irti juurineen vaan istutetaan lempeästi uusia näkemyksiä, jotka ajan myötä työntävät haitalliset ajatukset tieltään.” (Salami 2019, s. 95.) Myös Haiven ja Khasnabish (2014, s. 130) kirjoittavat, että ”radikaali mielikuvitus ei ole vain kykyä unelmoida toisenlaisista maailmoista, se on kykyä elää niiden maailmojen ja tämän maailman välissä”.

En siis tutkimuksessani pyri irtautumaan tutkimani aktivistisen ympäristön tutuista käytänteistä kertaheitolla, vaan ennemmin ehdottamaan uusia käytänteitä tuttujen lomaan toivoen, että vähitellen niiden vaikutus leviää syvemmälle toiminnan rakenteisiin. Pedagogisesta näkökulmasta muutoksen asteittaisuus ja tuttujen

¹⁴ <https://www.etymonline.com/word/radical> (Haettu 9.6.2026.)

rakenteiden säilyttäminen uusien rinnalla on merkittävää, sillä riittävän turvallisuuden tunteen ylläpitäminen mahdollistaa oppimisen. Asteittaisuuden merkitystä turvalle ja kehollisten menetelmien oppimiselle ja integroimiselle tukee mm. opettaja ja tanssiterapeutti Annika Tahkokallion (2026) opinnäytetyö tanssin ja liikkeen mahdollisuuksista peruskoulun luokanopettajien työssä sekä yhdysvaltalaisen tanssija-opettaja Susan Bauerin (2018) kehittämä nuorten kehotietoisuutta kehittävä ohjelma.

Dekoloniaalinen unelmointi

Dekoloniaalinen unelmointi perustuu ajatukseen, että jos meillä ei ole käsitystä yhteiskunnasta, jossa kaikkia kohdeltaisiin oikeudenmukaisesti, emme voi myöskään työskennellä sellaista yhteiskuntaa kohti (Lindfors 2024). Tarvitsemme siis spekuloiavaa ajattelua ja unelmointia avataksemme tilaa nykyisten olosuhteiden toisinkuvittelulle. Palestiinalainen kirjailija ja kirjallisuustieteen tohtori Karim Kattan (2021) kirjoittaa esseessään *Imagining Palestinian Futures Beyond Colonial Monumentality* siitä, miten kolonisaatioprosessi ei ole ainoastaan maiden viemistä ja aineellista kontrollia, vaan kolonisaatio myös ”amputoi mielikuvituksemme, suhteemme tilaan ja aikaan”.

”Miten kuvitella sekä vallitsevien rakenteiden sisällä että unelmoida niiden yli?” kysyvät Maryan Abdulkarim ja Sonya Lindfors (2021, s. 5) toimittamansa *We Should All Be Dreaming: Words Make Worlds* -julkaisun¹⁵ avausanoissa. Radikaalin mielikuvituksen tavoin dekoloniaalinen unelmointi siis tapahtuu nykyhetken olosuhteiden ja unelmien välisessä jännitteessä. Samassa julkaisussa ihmisoikeusaktivisti Sarah Devi Chander (2021, s. 58) kiteyttää, että keskeistä dekoloniaaliselle unelmoinnille on, ettei se pelkästään kannustaa sorrettuja unelmoimaan, vaan pyrkii myös luomaan olosuhteita, jotka mahdollistavat unelmoinnin. Opinnäytteessäni pyrin suuntaamaan opintojeni tuomia resursseja aktivismiin tavalla, joka loisi olosuhteita unelmoinnille ja kuvittelulle.

¹⁵ *We Should All Be Dreaming* on taiteilija-aktivisti-duon Sonya Lindforsin ja Maryan Abdulkarimin vuonna 2018 aloittama ja edelleen käynnissä oleva praktiikka. Vuonna 2021 osana *AISTIT / coming to our senses* -nykytaideohjelmistoa toteutettu projekti ja Lindforsin ja Abdulkarimin toimittama julkaisu *We Should All be Dreaming: Words Make Worlds* asettuu ”ajatushautomon, koreografioitujen kokoontumisten sarjan ja kestollisen esityksen välimaastoon” (Abdulkarim & Lindfors 2021, s. 5).

Unelmointi herättää usein mielikuvia pehmeystä ja epämääräisyydestä. Vaikka dekoloniaalisen unelmoinnin tarkoitus voi olla toimia pehmeänä vastarintana suorittavaa asennetta kohtaan, Adelaide Bannerman (2021, s. 14) muistuttaa, että dekoloniaalinen unelmointi on intentionaalista unelmointia. Se voi vapauttaa totutuista ajattelun kaavoista, mutta sillä on myös selkeä suunta: dekolonisaatio, yhdenvertaisuus, oikeudenmukaisuus, sorrosta vapautuminen.

”Useimmiten unelmointi sivuutetaan aktivistissa ympäristöissä, se asetetaan vastakkain ’käytännöllisyyden’ kanssa.” (Chander 2021, s. 57.) Chanderin mukaan kuvittelu kuitenkin vaatii yksityiskohtaista tietoa sortavien järjestelmien toiminnasta. Hän haastaa myös tyypillisen käsityksen siitä, että unelmoinnin tulisi aina olla utooppista: joskus painajaisen tai dystopian kuvittelu voi avartaa ymmärrystä, miten pahoiksi nykyiset tilanteet saattavat eskaloitua, jos emme tee perustavia muutoksia, ja toimia näin varoituksena pintapuolisia ratkaisuita vastaan (Chander 2021, s. 57). Myös palestiinalais-tanskalainen kuvataiteilija Larissa Sansour tarkastelee teoksissaan nykyhetken sortoa dystooppisten tulevaisuuskuvien kautta tehden näin näkyväksi sen kohtalokasta mittakaavaa ja huomiotta jääviä ulottuvuuksia.

”(...) käännyn fiktion puoleen tutkiakseni käsitteitä, jotka jäivät usein välittömien julmuuksien varjoon. Huomasin pian, että näkökulman muuttaminen tulevaisuuteen tarjosi tarvittavan etäisyyden nykyisyyteen, jotta saatoin purkaa palestiinalaisen olemassaolon kokemuksen haasteita. Scifi sallii nykyisyyden kommentoinnin eri kulmasta...” (Sansour 2024.)

Opiskelijoiden Palestiina-aktivismissa unelma on selkeä. Unelmoimme maailmasta, jossa yliopistot eivät tee yhteistyötä tai saa rahoitusta Israelilta tai muilta tahoilta, jotka osallistuvat kansainvälisen oikeuden rikkomuksiin ja yliopistot ovat kriittisen yhteiskunnallisen keskustelun ja aktivismin paikkoja, jotka puolustavat kaikkien, myös palestiinalaisten, akateemista vapautta. Opinnäytetyössäni unelmointi keskittyy siis siihen, *miten* näitä tavoitteita kohti kuljetaan. Miten kuljemme kohti vapaata Palestiinaa siten, että aktivistit eivät pala loppuun ja yhä useampi voisi kuvitella olevansa ja olla Palestiina-aktivisti? Abdulkarimin ja Lindforsin dekoloniaalisen unelmoinnin ja spekuloiavan kysymisen praktiikkaa soveltaen kysyn: Miltä näyttäisi ja tuntuisi sellainen aktivismi, jossa kukaan ei pala loppuun? Miten tekisimme aktivismia, jos kapitalismin

ihanteet tehokkuudesta eivät määrittäisi toimintaamme? Mitä jos mieli-keho-vastakkainasettelua ei olisi – millaista aktivismia silloin tekisimme?

Utooppinen pedagogiikka ja arkipäivän utopiat

Opinnäytteessäni pedagogiikka on toisin tekemisen tapoja tutkivaa, yhteiskunnallisesti aktiivista, kehollista ja dialogisuuteen osallistujien ja ohjaajien välillä pyrkivää, eli toisin sanoen sen voi lukea utooppiseksi pedagogiikaksi. Esitystaiteilija, opettaja ja tutkija Pilvi Porkolan (2025, s. 56) mukaan utooppisen pedagogiikan eri toteutustapoja yhdistää ajatus siitä, että pedagogiikalla on yhteiskunnallista muutosta ajava rooli ja että se on luonteeltaan transformatiivista eli muutosvoimaista. Utooppista pedagogiikkaa voi ajatella myös ”mahdollisen pedagogiikkana”, sillä feministisen pedagogiikan hengessä sille keskeistä on valmiiden vastausten löytämisen sijaan harjoittelemisen ja tiedon muodostaminen jaettuna sekä ruumiillisena prosessina ja toisin tietämisen mahdollistaminen (Porkola, Salmenniemi & Ylöstalo 2022, s. 88).

Siinä missä arkikielessä utopia usein mielletään saavuttamattomaksi fantasiaksi tai ihanteelliseksi paikaksi, utopiatutkimuksessa siihen suhtaudutaan poliittisena työkaluna, jolla voidaan paljastaa vallitsevia normeja ja ajattelumme rajoitteita (Levitas 2013, s. xi). Utopia ei ole niinkään valmis paikka, vaan siihen suhtaudutaan ”kurotuksina kohti parempaa olemassaolon muotoa ilman, että olemassaolon muoto tai polku sitä kohti lukitaan tai tiedetään ennalta” (Porkola, Salmenniemi & Ylöstalo 2022, s. 88).

Utooppisessa pedagogiikassa siis opetellaan sitä, miten asiat *voisivat olla* (Lakkala & Rajala 2023, s. 288). Toisin tekemistä ja olemista voi opetella esimerkiksi harjoittamalla käytännössä normista poikkeavia tapoja järjestää hoiva tai omistaminen (Porkola 2025, s. 57–58). Davina Cooper (2014) kutsuu tätä ”arkipäivän utopioiksi”, siis utopioiden toteuttamiseksi käytännönläheisesti jokapäiväisessä elämässä. Kehollinen tekeminen perustuu opinnäytetyössäni samansuuntaisen logiikkaan: toteuttamalla kehollisia harjoituksia ja muuttamalla kehojen olosuhteita aktivismin arjessa pyrin kurottamaan kohti utopiaa, jossa kehot huomioidaan ja niiden kuulemiselle ja tuntemiselle on aikaa.

4.3. Kestävä kehollisuus ja ajallisuus

Radikaalin kuvittelun, dekoloniaalisen unelmoinnin ja utooppisen pedagogiikan työkaluja käyttämällä voisi käynnistää hyvin monenlaisia aktivismikulttuurin

muutosprosesseja. Opinnäytteessäni olen kuitenkin rajannut kuvittelun nimenomaan aktivismin kehollisuuden uudelleen kuvitteluun. Koska pyrkimykseni on kehittää aktivismia kestävämmäksi, kehollisuuden kuvittelu suuntautuu tutkimuksessani siihen, millainen kehollisuus tukisi kestävyyttä. Tähän liittyy olennaisesti kokemus ajallisuudesta; siitä, millaisessa rytmissä ja aikakäsityksessä aktivistien kehot elävät ja toimivat. Tässä alaluvussa taustoitan kehollisuuden huomioinnin merkitystä oppimiselle ja kestävyydelle sekä sitä, miten kehollisuus ja ajallisuus kytkeytyvät toisiinsa.

Kehollisuus ja aktivismi

Kuten aktivismin ja pedagogiikan, myös aktivismin ja kehollisuuden suhdetta on tutkittu useilla aloilla koreografiasta aikuiskasvatukseen ja antropologiaan. Yhden juuren kehollisuuden ja yhteiskunnallisen muutoksen välisen suhteen tunnistamiselle voi paikantaa mustaan feminismiin. Kehosta huolehtimisen ja kehon tiedon merkityksestä vastarinnalle ovat kirjoittaneet tuotannoissaan mm. Audre Lorde (2022/1984), bell hooks (2015) ja adrienne maree brown (2019).

Kirjailija ja rasismiin, valkoiseen ylivaltaan ja traumaan erikoistunut psykoterapeutti Resmaa Menakem kirjoittaa hermostosta ja kehollisesta kommunikaatiosta aktivismissa teoksessaan *My Grandmother's Hands* (2017). Hän argumentoi, ettei yhteiskunnallinen muutos voi tapahtua ilman kehollisen tason, etenkin hermoston, huomioimista (Menakem 2017, s. 5). Teos sisältää useita hermostoa maadoittavia harjoituksia, joiden tarkoituksena on etenkin aktivoida vagushermaa¹⁶, josta Menakem käyttää käsitettä 'sielunhermo' (soul nerve). Monet tässä tutkimuksessa teettämäni harjoitteet, esimerkiksi korvien ja niiden taustojen hierominen tai rintakehän taputtelu kämmenet ristissä, perustuvat vagushermon aktivoimiseen. Luin Menakemin teoksen vasta kokeiluiden teettämisen jälkeen, mutta tunnistan hänen kuvailemissaan harjoitteissa paljon yhteneväisyyksiä opinnäytteeni harjoitteiden kanssa.

Kehollisen tiedon tunnistaminen ja sille arvon antaminen tai palauttaminen kuuluu oleellisesti esimerkiksi feministisiin ja dekoloniaalisiin suuntauksiin niin tutkimuksessa

¹⁶ Vagusherma on ”monimutkainen hermojärjestelmä, joka yhdistää aivorungon, nielun, sydämen, keuhkot, vatsalaukun, suoliston ja selkärangan”. Vagusherma säätelee kehon aktivoitumista ja rauhoittumista ja saa aikaan tulkitsemassaan vaaratilanteessa taistele-, pakene- tai jähmettymisreaktion. (Menakem 2017, s. 5.)

kuin pedagogiikassa. Esimerkiksi kirjailija, yhteiskuntakriitikko ja tutkija Minna Salami ehdottaa vallitsevan 'europatriarkaalisen' tietokäsityksen vaihtoehtoksi 'aistivoimaista viisautta' teoksessaan *Aistien viisaus* (2021). Siinä missä europatriarkaalinen tieto perustuu kaksijakoiselle, esimerkiksi mielen ja ruumiin toisistaan erottavalle 'joko tai' -ajattelulle, on aistivoimainen viisaus puolestaan kaleidoskooppista 'sekä että' -ajattelua (Salami 2021, s. 36). ”Mieli on sekä kehossa että kehon ulkopuolella, järki on olemassa sekä tunteissa että tunteiden ulkopuolella, feminiininen on olemassa sekä maskuliinisessa että sen ulkopuolella ja toisinpäin.” (Salami 2021, s. 36.)

Tanssin ja koreografian tutkimuksen alalla esimerkiksi tanssiteoreetikko Susan Leigh Foster kirjoittaa artikkelissaan *Choreographies of protest* (2003) mielenosoittajien käyttämistä kehollisista tekniikoista ja käytännöistä, joilla he harjoittelevat niitä. Tapausesimerkkien analyysillaan Foster haastaa yleistä käsitystä mielenosoittajien kehollisuudesta silkan tunteen – usein suuttumuksen – ajamana ja mielenosoituksesta hallitsemattomana tapahtumana, jolla ei ole muotoa tai tekniikkaa (Foster 2003, s. 397). Myös performanssitaiteilija ja -tutkija Johanna Gilje (2020) pohtii mielenosoittamisen kehollisuutta tanssiteoreettisen viitekehyksen kautta kyseenalaistaessaan normatiivisia käsityksiä aktiivisuuden ja passiivisuuden suhteesta. Hän tarkastelee aktiivisuutta ja passiivisuutta palauttamalla ne aktivistien kehollisuuteen ja osoittaa, ettei raja niiden välillä ole niin selkeä kuin miltä ensisilmäyksellä voisi vaikuttaa. Toisinaan voimakkain aktivismi ei ole äänekkästä ja vauhdikasta, vaan pysäyttävää (Gilje 2020, s. 116–117).

Suomessa aktivismin kehollisuutta on viime vuosina tutkinut mm. kansainvälisen politiikan väitöstudija Henna-Elise Selkälä (nyk. Ventovirta), joka kirjoittaa maisterintutkielmassaan (2020) saksalaisen Ende Gelände-ympäristöliikkeen vastarinnan koreografioista sekä ympäristöaktivismin kehollisuudesta. Selkälän tutkimus kuten myös Fosterin ja Giljen artikkelit painottuvat sellaisiin mielenosoittamisen muotoihin, joissa riski poliisin kiinniottamaksi tulemisesta on suuri ja jotka käyttävät kansalaistottelemattomuutta taktiikkanaan. Kehon poliittinen voima tulee erityisen kirkkaaksi näissä hetkissä, joissa se konkreettisesti asettuu vallitsevan systeemin tielle. Tutkielmassani kuitenkin suuntaan huomion aktivismin hiljaisempaan ja huomaamattomampaan kehollisuuteen, josta on myös tehty vähemmän tutkimusta.

Hermosto

Aktivistit eivät ole kehollisia ainoastaan näyttävissä äänekkäissä mielenosoituksissa, vaan kehollisuus on läsnä heidän kaikessa vuorovaikutuksessaan. Koreografi, tutkija ja terapeutti Kirsi Törmi (2019) kirjoittaa autonomisen hermoston, stressin, turvan ja toimijuuden merkityksestä yhteisötaiteen prosesseissa. Vaikka tutkimani aktivismi ei ole yhteisötaidetta, näen merkittäviä yhteyksiä aktivismin ja kollektiivisten taiteellisten prosessien välillä: molempiin liittyy usein aikapaine, pienillä resursseilla toimimista sekä pyrkimys tehdä päätöksiä ryhmänä sen sijaan, että yksittäinen johtaja tai ohjaaja kantaisi niistä vastuun. Tällaiset elementit saavat helposti aikaan stressireaktion eli kehon sopeutumisreaktion, jossa fokus terävöityy ja voimavarat valjastetaan tavoitteen saavuttamiseen. Keho reagoi olosuhteiden vaatimuksiin pyrkimällä vastaamaan niihin. (Törmi 2019, kappale 10.)

Niin taiteellisessa prosessissa kuin aktivistien toiminnassa uuden oppiminen on nähdäkseni edellytys toiminnan jatkuvuudelle ja mielekkyydelle. Jos keho on varuillaan, uuden omaksuminen on vain osin mahdollista (Törmi 2019, kappale 11). Kuten Törmi (2019) ja Menakem (2017, s. 5) kirjoittavat, turvallisuuden kokemusta eivät määritä ainoastaan tietoinen ajattelu, vaan autonomisella hermostolla on merkittävä rooli, tilanteiden turvallisuuden tai uhkaavuuden arvioinnissa.

Turvallisuuden ohella toimijuus on toinen autonomisen hermoston toimintaan kytkeytyvä kokemus, joka vaikuttaa merkittävästi oppimiseen. Toimijuus on Törmin (2019, kappale 17) mukaan ”kykyä ja halua vaikuttaa aktiivisesti omiin asioihin”, mihin liittyy olennaisesti ”tahdonalaisuus, harkitsevuus, vastuullisuus ja rajaaminen”. Toimijuuden heikentyminen on syvästi kehollinen prosessi, jonka taustalla voi olla haasteita omien tunteiden ja tarpeiden tunnistamisessa (Törmi 2019, kappale 17). Ehdotan opinnäytetyössäni tanssipedagogisia menetelmiä, joilla pyrin tukemaan osallistujien mahdollisuutta ja kykyä tunnistaa omia kehollisia tarpeitaan ja toimia hermostonsa sietoikkunan puitteissa. Törmi kuvailee tällaista olosuhdetta, jossa kehollisuus huomioidaan ja ryhmän osallistujien toimijuuden on mahdollista viritä ”ruumiilliseksi demokratiaksi”.

Ajatus ruumiillisesta demokratiasta on olennainen myös opinnäytetyöni tutkimukselle. Ajattelen, että kestävä aktivismin työkalutuu riikentuu ryhmissä, joissa jokainen jäsen

kokee toimijuutta. Tiivistettynä ehdotan Törmiin (2019) nojaten, että ymmärrys hermoston sietoikkunasta, toimijuuden ja turvallisuuden kehollisuudesta sekä stressin vaikutuksesta vuorovaikutukseen ja oppimiseen ovat keskeisiä aktivismin työkalut muuttamisessa ja perustelevat, miksi kehollisuuden huomiointi on siinä tärkeää.

Aika

”Radikaaleissa yhteiskunnallisissa liikkeissä vallitseva käsitys siitä, että syrjinnän vastainen politiikka ’vie liikaa aikaa’ tai että on jotain kiireisempää, joka päihittää syrjintään puuttumisen, on aivan liian yleinen.” (Haiven & Khasnabish 2014, s. 154.)

Ajattelen syrjintää tai alistamista (oppression) tässä opinnäytetyössä laajemmin kuin pelkästään esimerkiksi etnisyyteen tai sukupuoleen perustuvina suorina tekoina kuten haukkumisena, ulossulkemisena tai väheksymisenä. Suhtaudun alistamiseen rakenteena, joka ilmenee aktivismissa paitsi yksilöiden välittömässä vuorovaikutuksessa, myös taustalla vaikuttavina ajattelumalleina: esimerkiksi kehon tiedon ja tarpeiden vähättelynä, älyllisyyden ja kehollisuuden vastakkainasetteluna ja tehokkuuden priorisointina yli tunteiden tai ryhmäilmiöiden käsittelyn.

Stressiin liittyy usein olennaisesti kokemus kiireestä, siitä, ettei ole tarpeeksi aikaa. Haiven ja Khasnabish kiinnittävät tutkimuksessaan huomiota siihen, miten yhteiskunnallisille liikkeille on tyypillistä puhua ”tilan tekemisestä” moninaisuudelle. Tilan tekemisen sijaan he ehdottavat, että liikkeet ryhtyisivät ”radikaalimpaan (mutta mahdollisesti loputtomaan) ’ajan tekemisen’ prosessiin voittaakseen (overcome) syrjinnän” (Haiven & Khasnabish 2014, s. 22). Pyrin selvittämään opinnäytteessäni, mitä nimenomaan *ajan* tekeminen kehollisuudelle tilan tekemiseen sijaan voisi tarkoittaa, ja mitä näkökulmia tanssipedagogiikka tähän tarjoaa.

Ajallisuuden uudelleenkuvaus ja oman aikamme ”normatiivisen ajan näkeminen vain yhtenä mahdollisena” on keskeistä myös utooppiselle ajattelulle (Salmenniemi 2026, s. 94). Myötäilen arkipäivän utopian käsitettä väittäessäni, ettei ajallisuus muutu vain ajattelemalla. Toteuttamalla kehollisuudelle aikaa tekeviä hetkiä aktivismin arkitoiminnassa harjoittelen tutkimukseni osallistujien kanssa todellisuutta, jossa aikaa kehollisuudelle on silloinkin, kun työskentelemme kohti polttavan kiireellistä tavoitetta: palestiinalaisten perustavien ihmisoikeuksien toteutumista.

5. Tutkimuksen käytäntö

Tutkimuksen käytännön kokeilut tapahtuivat vuoden 2025 aikana kolmessa eri yhteydessä: Uniarts Students for Palestine -ryhmän kokouksissa, samaisen ryhmän järjestämässä Flash Demo Praktiikka -mielenosoituksissa sekä opinnäytetyötä varten koollekutsumassani Dreaming Embodied Activism -tutkimusryhmässä. Tässä luvussa kerron ensin harjoituksista, joita ohjasin näissä eri tilanteissa, minkä jälkeen kuvailen niitä rooleja, joita pedagogina kokeilin aktivismin arjessa tutkimukseni aikana.

5.1. Harjoitukset

Olen ryhmitellyt tutkimuksessa teettämäni harjoitukset kolmeen kategoriaan: virittäviin, toimintaan kietoutuviin ja palauttaviin harjoituksiin. Virittäviä harjoituksia yhdistää se, että ne tapahtuvat toiminnan alussa tai juuri ennen sitä. Niiden tavoitteena on lämmittää, valmistaa tai herätellä kokoukseen tai mielenosoitukseen. Toimintaan kietoutuvilla harjoituksilla tarkoitan sellaisia harjoituksia, jotka tukevat varsinaisen toiminnan, esimerkiksi kokouksen, sisältöä. Ne eivät toimi taukona toiminnasta, vaan tarjoavat kehollisemman tavan ajatella yhdessä. Palauttavilla harjoituksilla viitataan toiminnan lopussa tai sen jälkeen tapahtuviin harjoituksiin, joiden tavoitteena on purkaa, lopettaa tai laskeutua toiminnan päätteeksi. En kuvaile tässä alaluvussa kaikkia tutkimuksessa teettämiäni harjoituksia, mutta pyrin antamaan esimerkit mahdollisimman laajasta kirjosta erilaisia ja eri yhteyksissä tehtyjä harjoituksia. Pyrin kuvailemaan harjoitteita tavalla, joka toimisi samalla ohjeistuksena lukijalle ja mahdollistaisi niiden kokeilemisen omien ryhmien kanssa.

Teettämäni harjoitusten taustalla on noin kymmenen vuoden aikana lukuisten opettajien ja taiteilijoiden tanssitunneilla ja taiteellisissa prosesseissa lämmittelyksi teettämiä harjoitteita, joista osaa olen kehittänyt edelleen opettaessani itse tanssia viime vuosina. Myös tanssipedagogiikan maisteriopinnoista on tarttunut mukaani työkaluja etenkin keskustelujen käymiseen kehollisemmin. Lisäksi harjoitteissa näkyy terapeutisesta kontekstista tulevia hermoston rauhoittamiseen pyrkiviä harjoitteita, joihin olen tutustunut niin taiteellisissa kuin terapeutisissa kontekstissa. Mielenosoituksiin liittyviä harjoituksia olen kehittänyt yhdessä kollegoideni Raphaël

Beaun ja Hanna Hasun kanssa. Hasu on äänenkäytön ammattilainen ja laulunopettaja, ja hän on tuonut äänenkäytön tekniikkaa ja ääntä avaavia harjoitteita tutkimukseen.

Virittävät harjoitukset

Lämmittely mielenosoitukseen 15 minuutissa:

- Aloitetaan ravistelemalla kaikki raajat vuorollaan. Vasen käsi, sitten oikea, minkä jälkeen myös jalat yksi kerrallaan. Ravistellaan vielä kaikkia raajoja yhtä aikaa ja koko vartaloa. Esimerkiksi kahdella jalalla seisten voi joustaa polvia koukkuun ja suoraksi, muu keho saa olla rentona ja hytkyä liikkeen mukana. Samalla voi huokaista ääneen muutaman kerran – päästää ulos jotain sellaista, mitä ei tarvitse juuri nyt. (n. 2 min)
- Seuraavaksi tehdään itsestämme niin pieniä kuin mahdollista, ja sitten avaudutaan niin suuriksi kuin mahdollista. Tekeydytään pieneksi palloksi, raajat mahdollisimman lähellä vartaloa, ja sitten kurkotellaan raajoilla niin kauas oman kehon keskipisteestä kuin pystyy. Toistetaan tämä rutistuminen ja avautuminen muutaman kerran. Liikettä voi korostaa kasvoilla: rutistuessa rutistamalla myös silmät ja suun kiinni ja avautuessa avaamalla silmät ja suun suuriksi ammolleen ja katsomalla ylös. (n. 2 min)
- Lämmittelyn kolmas vaihe on lämmittää oman kehon pinta kosketuksella, pyyhkimällä tai kevyesti hieromalla kämmenillä. Ajatuksena on saada aikaan lämpöä kehon pinnassa kevyen, melko nopeatempoisen hankauksen avulla. Voi aloittaa esimerkiksi käsivarsista, edetä sitten kylkiin, vatsaan, niskaan ja päähän, mistä voi siirtyä jalkoihin, muistaen herätellä takaa, edestä ja sivuilta. (2 min)
- Neljäs vaihe on äänenavaus, jossa samalla voi alkaa ottamaan kontaktia kanssamielenosoittajiin. Lähdetään kulkemaan tilassa eri suuntiin ja toistemme lomitse. Halutessaan voi ottaa katsekontaktin toisiin heidät ohittaessaan. Samalla voi pärisyttää huulilla tai tehdä r-ääntä kielellään. Seuraavaksi herätetään äänen korkeampi rekisteri sanomalla ”huiuiuiui” korkealla äänellä. Muodostetaan suuri piiri. Otetaan kontakti piirin vastakkaisella laidalla olevan mielenosoittajan kanssa ja sanotaan hänelle ”hei” kantavalla äänellä. Ajatellaan, että ääni tulee maasta ja takaamme selän läpi. Kehollistetaan hei-huuto heittämällä se parille kuin pallo. Pari vastaanottaa hei:n ja heittää sen valitsemalleen seuraavalle mielenosoittajalle. (n. 5 min)

- Lämmittelyn lopuksi opetellaan mielenosoitukseen liittyvä laulu. Tässä lämmittelyssä opettelimme “Vapaa Palestiina, alas siionismi” -laulun¹⁷. Ensin lämmittelyn vetäjät laulavat sen rauhassa, säe kerrallaan, minkä jälkeen kaikki yhtyvät mukaan. (n. 4 min)

Lämmittely ja harjoitus die-in-mielenosoitukseen¹⁸ 45 minuutissa:

- Laskeudutaan kehoon kiinnittämällä huomio hengitykseen ja kartoittamalla, miltä kehossa tuntuu juuri sillä hetkellä. Halutessaan silmät voi sulkea. Vahvistetaan tunnetta maasta työntämällä lattiaa jalkapohjilla ja/tai kämmenillä. (2 min)
- Jatketaan yhteisellä liikerengillä, jossa jokainen vuorollaan ehdottaa liikettä, jota tuntee tarvitsevänsä. Muut tulevat mukaan ehdotettuun liikkeeseen omalla tavallaan. (5 min)
- Hieromalla tai taputtelemalla vahvistetaan omia ääriäviä. Halutessaan voi ottaa parin ja kysyä, millaista kosketusta tämä toivoisi selkäänsä (esimerkiksi taputtelua alaselkään, silitystä koko selän alueelle tai hartioden hierontaa). Kumpikin toteuttaa vuorollaan parinsa toiveen. (2 min)
- Mielenosoitusharjoitus: Aloitetaan kulkemalla tilassa ympäriinsä. Kulkemisen päälle lisätään kerroksia: tilan ja siellä kulkevien kanssamielenosoittajien havaitseminen, pysähtyminen, istumaan ja makuulle käyminen sekä mielenosoitukseen liittyvien objektien; lakanoiden, lippujen ja kylttien kantaminen. Kokeillaan näitä suhteessa toisiin – esim. pysähtymällä yhtä aikaa tai asettumalla toisen viereen makuulle. (20 min)
- Lopuksi tehdään kuunteluharjoitus, jossa ikään kuin suletaan hitaasti pystyasennosta lattialle makuuasentoon toisten kanssa mahdollisimman samanaikaisesti ja nousee sieltä takaisin aloitusasentoon edelleen hitaasti ja mahdollisimman samanaikaisesti kaikkien kanssa. (15 min)

¹⁷ Suomenkielinen käännös ruotsalais-palestiinalaisen yhtyeen Kofian vuonna 1978 julkaisemasta kappaleesta Leve Palestina <https://levepalestina.com/> (Haettu 10.8.2026.)

¹⁸ Die-in-mielenosoitus on väkivallattomaan suoraan toimintaan juontava mielenosoittamisen muoto, jossa mieltä osoitetaan käymällä makuulle julkisessa tilassa, yleensä joukkona.

Kuva 1.
Die-in-mielenosoitus
kauppakeskuksessa
osana Flash Demo
Praktiikkaa.

(Kuva: Hannu
Häkkinen 2025.)

Lämmittely kokoukseen 15 minuutissa:

- Aloitetaan tekemällä kasvohieronta itselle. Lämmitetään kämmenet hieromalla niitä vastakkain. Asetetaan lämpimät kämmenet hetkeksi kasvoille. Etu- ja keskisormella hierotaan korvien takaa ja korvan alta, missä korva ja leuka kohtaavat. Vedetään korvalehtiä kevyesti kohti hartioita. Piirretään kulmakarvat muutaman kerran keskeltä ulos kevyesti etusormella painaen. Rutistetaan suu ja silmät tiukasti kiinni ja avataan ne apposen auki muutaman kerran. Rummutetaan kevyesti sormenpäillä otsaa ja silmien ympärystä. (5 min)
- Lämmittely parin kanssa: Lämmitetään parin selkää tekemällä isoja ympyröitä koko kämmenellä. Annetaan painoa parin hartioille kevyesti kämmenillä painamalla. Liu'utetaan painavat kädet alas parin käsivarsien ulkosivuja myöten. Kun päästään sormiin saakka, vedetään parin sormenpäistä hiukan maata kohti. Toistetaan muutaman kerran. (4 min / pari)
- ”Tuuletetaan” paria liikuttamalla ilmaa hänen ympärillään eli tuotetaan ilmavirtoja käsivarsia heiluttamalla ja käyttämällä kämmeniä ”viuhkoina”. Liikutetaan ilmaa joka suunnasta ja eri korkeuksilta. (1 min / pari)

Kuva 2. Parin ”tuulettaminen” onnistuu myös hybridikokouksessa. (Kuva: Pääsky Miettinen 2025.)

Lämmittely kokoukseen 5 minuutissa:

- Selvitetään esim. osana kuulumiskierrosta, millaisia kehollisia tarpeita ryhmässä on. Esimerkissäni esiin tuli sekä aktivoitumisen että maadoittumisen tarve.
- Lämmittely kestää yhden (muutaman minuutin) kappaleen soittamisen ajan. Kappaleen tunnelman ja tempon voi valita ilmenevien tarpeiden mukaan. Liikutaan musiikin kanssa. Osallistujia voi ohjeistaa esimerkiksi ravistelemaan ja pomppimaan aktivoitumista varten tai maadoittumista varten työntämään seinää tai aistimaan, missä kohden kehoa hengitys tuntuu. Harjoitteessa on lupa inspiroitua toisista, esimerkiksi lähtemällä mukaan heidän liikkeeseensä.

Harjoitukset toiminnan lomassa

Unelmointiharjoitus suunnittelun työkaluna 20 minuutissa:

- Jakaudutaan kolmen ryhmiin. Harjoituksessa on kolme eri roolia: Unelmoija, Kuuntelija ja Kirjuri. Harjoitusta tehdään kolme kierrosta, eli kaikki kokeilevat jokaista roolia.
- Unelmoija makaa mukavassa asennossa ja unelmoi ääneen eli puhuu ajatuksiaan valitusta aiheesta. Esimerkiksi tutkimuksessani käytimme tätä harjoitusta tulevan strategiapäivän suunnitteluun eli kysymyksenä oli ”Millainen olisi unelmiesi strategiapäivä ja mitä siellä tapahtuisi?” Kuuntelija makaa myös mukavassa asennossa ja hänen tehtävänsä on vain keskittyä Unelmoijan kuuntelemiseen. Kirjuri kirjoittaa muistiinpanoja kuulemastaan. Yhden kierroksen kesto voi olla esimerkiksi 5 minuuttia.
- Kun kaikki ovat päässeet kokeilemaan kaikkia rooleja, tullaan yhteen koko ryhmän kesken. Käydään läpi, mitä kirjurit ovat kirjanneet ylös. Kootuista ajatuksista voidaan poimia toistuvia teemoja ja esimerkiksi jäsentää niitä eri otsikoiden alle. Unelmointiharjoituksessa kerätty materiaali voi toimia pohjana monenlaiselle suunnittelutyölle. Suunnittelua voidaan jatkaa koko ryhmän kesken tai kerätty materiaali voidaan antaa pienemmän työryhmän käyttöön.

Tulevat askeleet – kävelyharjoitus keskustelun käynnistämiseksi 15 minuutissa:

- Jakaudutaan pareihin tai kolmen ryhmiin. Tämä harjoitus voi olla hyvä tehdä kokouksen keskellä, sillä se voi samalla tarjota tauon istumiselle. Ennen

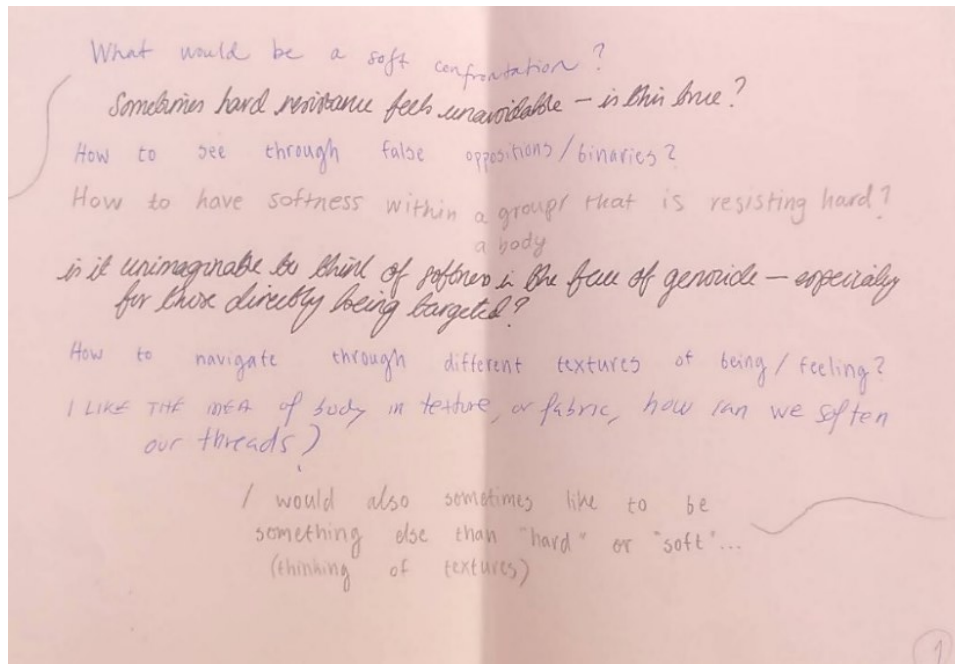
kävelylle lähtemistä annetaan pareille kysymys, josta keskustella kävelyn aikana. Esimerkiksi teimme harjoituksen Uniarts SfP:n strategiapäivässä ja otsikkona oli keskustella Uniarts SfP:n seuraavista askelista. Mikä olisi seuraava askel, joka veisi meitä lähemmäs tavoitteitamme?

- Lähdetään ulos 15 minuutin kävelylle. Kun vartti on kulunut, käydään läpi, mitä kukin pari tai ryhmä on keskustellut ja kirjoitetaan muistiinpanoja. Jatketaan keskustelua näiden pohjalta.
- Kävelyharjoituksesta voi tehdä myös variaation, jossa tavanomaisen keskustelun sijaan toinen parista puhuu yhtäjaksoisesti esim. 10 tai 20 minuuttia ja toinen vain kuuntelee, minkä jälkeen vaihdetaan vuoroja. Teimme tämän version Dreaming Embodied Activism -ryhmän kanssa ja silloin teemana oli keskustella omasta suhteesta konflikteihin aktivismissa ja siitä, miltä ne kehoissamme tuntuvat.

Kollektiiviset kysymykset -harjoite 20 minuutissa

- Kollektiiviset kysymykset -harjoite kulki mukana DEA-tutkimusryhmän jokaisella tapaamiskerralla. Sovelsin harjoitteen Susanna Hastin ja Maryam Bagheri Nesamin opintoihini kuuluneella kurssilla teettämästä harjoituksesta. Harjoituksen tavoitteena oli tutkimuksessani tuottaa kollektiivista tietoa siitä, mitä kysymyksiä kehollisuuden ja aktivismin suhteesta voi nousta sekä dokumentoida ryhmässä käytyä keskustelua.
- Jokainen osallistuja kirjoittaa A4-paperille kysymyksen, joka minun työpajoissani liittyi aina jollain tavalla kehollisuuteen ja aktivismiin.
- Paperit laitetaan ringin keskelle, mistä jokainen ottaa itselleen toisen osallistujan kysymyksen. Tämän kysymyksen alle tai viereen kirjoitetaan siitä heräävä jatkokysymys tai pohdinta, minkä jälkeen paperit laitetaan jälleen keskelle. Papereita kierrätetään tähän tapaan esim. 15 minuuttia.
- Myöhemmin kysymyspapereita voi esimerkiksi levittää tilaan, kierrellä lukemassa niitä ja poimia erityisesti resonoivia kysymyksiä. Papereita voi myös asettaa lattialle tai pöydälle suhteessa toisiinsa ja merkitä yhteyksiä eri papereissa olevien kysymysten välille esim. langalla.

- Harjoitteesta voi tehdä myös kehollisen version, missä paperille kirjoittamisen sijaan kysymys sanotaan ääneen, muut reagoivat siihen liikkeellä ja liikkeen pysähtyttyä joku kysyy seuraavan mieleen tulevan kysymyksen.

Kuva 3. Kollektiiviset kysymykset-harjoitteesta syntynyt kysymyskeskustelu DEA-ryhmän tapaamisessa 29.10.2025. (Kuva: Pääsky Miettinen 2026.)

Palauttavat harjoitukset

Palautuminen kokouksesta 5 minuutissa:

- Aloitetaan pomppimalla tai hytkymällä, mistä siirrytään tömistelyyn.
- Ravistellaan jokainen raaja vuorollaan, sekä torsoa, lantiota, koko vartaloa.
- Käydään läpi oman kehon pinnat käsillä pyyhkimällä tai kevyesti hieromalla.
- Lopuksi lasketaan omien käsien paino ja lämpö hetkeksi hartioille käsivarret ristissä rinnan yli, kuin halaisi itseään. Viimeiseksi lasketaan kämmenet vielä hetkeksi kasvoille, kevyesti silmät peittämään.

Kolmen vaiheen palautuminen mielenosoituksesta 20 minuutissa:

1. Hermoston rauhoittaminen

- Aloitetaan ottamalla mukava asento. Keskitytään aistimaan ne kohdat kehosta, jotka ovat kosketuksissa esim. lattiaan tai tuoliin. Havaitaan omaa hengitystä. Hengitystä ei tarvitse muuttaa, tarkoituksena on vain huomata, missä kohti kehoa se tuntuu. Halutessaan voi huokaista muutaman kerran ja huokauksen mukana päästää irti jostain sellaisesta, mitä ei juuri nyt tarvitse.
- Nostetaan hartiat korviin muutaman kerran ja pudotetaan ne rennoiksi.
- Käydään läpi oman kehon pinta lempeillä puristuksilla tai silityksillä.
Muistutetaan kehoa sen ääriviivoista. Kuulostellaan, millainen kosketus tuntuisi itselle hyvältä. Osallistujat säätelevät itse, kuinka luja tai kevyt kosketus on.
- Hierotaan sormilla korvien takaa ja kaulan sivuja. Vedetään kevyesti korvalehtiä kohti hartioita kädet ristissä – oikea käsi vetää vasenta ja vasen oikeaa korvalehteä. Jatketaan käsivarret ristissä: silitetään oikealla kämmenellä vasenta olkavartta ja vasemmalla oikeaa. Silitetään myös käsivarren alapinta, kainalo ja kylki vastakkaisen puolen kädellä. Sama taputellen. Lopuksi laitetaan kämmenet rintakehälle ”perhoseksi” eli peukalot ristissä niin, että sormenpäät tulevat juuri solisluiden alle. Rummutetaan kevyesti vuorokäsin.

2. Jännityksen purkaminen

- Tärinän seuraaminen. Aloitetaan mukavasta asennosta paikoiltaan. Herkistytään aistimaan, onko jossain kohti kehoa pieni tärinä käynnissä. Annetaan ensimmäisen tärinän tulla. Kyllä jokin kohta kehosta alkaa vähän täristä. Kuunnellaan tätä tärinää. Annetaan sen kasvaa, hiipua, siirtyä, levitä, muuttua. Asentoa voi vaihtaa koska tahansa, esim. siirtyä lattialle istumaan tai mennä nelinkontin. Tärinä saa olla ihan pientä, näkymätöntä, ja se saa olla suurta ja koko kehossa. Seurataan sitä, mikä tuntuu hyvältä nyt. Lopuksi annetaan tärinän vaimeta vähitellen, kuin kääntäisi volyyminappia hitaasti pienemmälle, kunnes pysähtyy. Jäädään hetkeksi pysähdykseen aistimaan tärinästä jäänyt resonanssi.

3. Tunteiden tunnistaminen ja tunnustelu

- Jakaudutaan pareihin. Keskustellaan siitä, mitä tunteita kukin koki mielenosoituksen aikana, ja missä kohden kehoa nämä tunteet tuntuivat.
- Jokainen kysyy itseltään, mikä kohta kehosta kaipaa erityistä huomiota juuri nyt. Mikä kohta on kannatellut tänään erityisen paljon? Mitä kohtaa haluaisit kiittää?

Mikä kohta on jäänyt huomiotta? Mihin kohtaan on vaikea saada yhteyttä? Osallistujat kertovat parille valitsemansa kohdan, käyvät mukavaan asentoon ja pari pitää käsiään pyydytyssä kohdassa, antaen kosketuksella huomiota sille parin minuutin ajan. Kosketuksen vastaanottaja kertoo, minkä verran painetta hän haluaa kosketukseen sekä haluaako staattisen kosketuksen vai pientä liikettä toivotulla alueella. Kun pari minuuttia on kulunut, vaihdetaan rooleja.

- Halutessaan harjoitteen voi tehdä myös yksin koskemalla kohtaa itse tai vain suuntaamalla hengitystään ja huomiotaan siihen muutaman minuutin ajan.

Harjoitusten vastaanotosta

Tutkimukseni osallistujat olivat pääosin Taideyliopiston nykyisiä tai entisiä opiskelijoita, joten kehollinen työskentely oli heille lähtökohtaisesti tuttua. En ohjatessa kohdannut oikeastaan lainkaan vastustusta osallistujien suunnalta. FDP:n osallistujat ilmaisivat työpajoissa toisinaan jännitystä mielenosoittamisesta kaupunkitilassa, ja moni kokeili jotakin mielenosoittamisen muotoa ensi kertaa. Työpajojen tarkoituksena oli kuitenkin nimenomaan lähestyä mielenosoittamista rauhassa ja perusteellisesti valmistautuen, joten tämä ei kokemuksessani häirinnyt työpajojen ja mielenosoitusten kulkua.

Kaikissa tutkimukseni yhteyksissä ryhmäkoko vaihteli huomattavasti kerrasta toiseen, mikä vaikutti harjoitteiden ohjaamiseen ja ajankäyttöön. Kun osallistujia oli esimerkiksi vain kaksi, energia pysyi usein matalammalla siinä missä isommassa ryhmässä osallistujat energisoivat toisiaan. Toisaalta pienemmässä ryhmässä osallistujat saivat usein enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa harjoitteiden kulkuun eli heillä oli enemmän toimijuutta. Myös yhteys toisilleen ennalta tuntemattomien osallistujien välillä muotoutui yleensä voimakkaammaksi pienemmissä ryhmissä, kun taas isoissa ryhmissä osallistujat kääntyivät herkemmin itselle ennalta tuttujen osallistujien puoleen.

5.2. Pedagogin roolit

Tanssipedagogiikka ei tarkoita opinnäytteessäni ainoastaan harjoitteita. Se tarkoittaa kokonaisvaltaista kehon tarpeiden, olotilan ja asennon huomioimista, tietoisien suhteen rakentamista kehollisuuden ja oppimisen välille. Näin ollen tanssipedagogina en ole

ollut tutkimuksessani ainoastaan harjoitteiden vetäjä, vaan myös kehollisuudelle tilaa tekevien *olosuhteiden rakentaja* sekä kehollisten tarpeiden *kysyjä* ja *peilaaja*.

Olosuhteiden rakentaja

Ennen opinnäytetyötäni Uniarts SF:n kokoukset olivat aina tapahtuneet Taideyliopiston tiloissa, useimmiten Teatterikorkeakoulun Torilla (avoin aulamainen tila) tai jossain luokkahuoneessa ja muutamia kertoja Sibelius-Akatemian Agora-aulatilassa Musiikkitalolla. Istuimme yleensä tuoleilla tai sohvilla pöydän ääressä ja valaistuksena olivat tyypillisimmin loisteputket. Torilla ja Agorassa äänimaisema saattoi olla hälyisä.

Tehdessäni päätöksen tutkia kokousten kehollisuutta, paikan vaikutus keholliseen kokemukseen oli yksi ensimmäisistä asioista, joka tuli mieleeni, ja jota halusin kokeilla muuttaa. Niinpä aineistooni kuuluvista kokouksista kaksi tapahtuivat muissa kuin Taideyliopiston tiloissa. Näissä paikoissa oli pehmeitä istumapaikkoja, luonnonvaloa ja mahdollisuus säädellä valaistusta. Paikat tarjosivat hiljaisen äänimaiseman, kotoisan tunnelman sekä etäisyyttä opiskeluarkemme ympäristöön. Ne mahdollistivat osaltaan keholliset harjoitukset: ystäväni työhuone, jossa teimme unelmointiharjoituksen, oli täynnä pehmeitä mattoja ja tyynyjä, mikä mahdollisti mukavan asennon ottamisen eri tavalla kuin aulatilat tai Teatterikorkeakoulun luokkahuone. Strategiapäivässä, missä teimme kävelyharjoituksen, kokouspaikan puistomainen ympäristö mahdollisti miellyttävät puitteet kävelylle.

Kysyjä

Etenkään kokouksissa en halunnut olettaa, että harjoitukset olisivat aina tarpeellisia. Näin, että roolini oli yksinkertaisesti muistuttaa kehollisuudesta kysymällä, millaisia tarpeita osallistujilla oli ja kuulla myös se, että vireystila saattoi olla jo sopiva ja näin ollen tarve keskittyä kokouksen agendaan suurempi kuin tehdä kehollinen harjoitus.

Check-in ja check-out eli kokouksen tai muun kokoontumisen alussa ja lopussa tapahtuvat kuulumisringit ovat vakiintunut käytäntö helsinkiläisellä aktivismikentällä. Nämä kuulumisringit ovat jo yksi tapa huomioida kehollisuutta aktivismissa, sillä usein osallistujat kertovat jotain vireystilastaan tai siitä, mitä ovat kehoissaan sinä päivänä tunteneet. Pedagogisesta näkökulmasta halusin pohtia, miten olemassa olevia kuulumisrinkejä voisi tarkentaa ja hyödyntää kehollisuuden huomioinnissa. Kokousta

fasilitoidessani saatoin siis yleisen ”mitä kuuluu?”-kysymyksen sijaan kysyä, mitä osallistujat tunsivat kehoissaan tai millaisia kehollisia tarpeita heillä sinä päivänä oli.

Peilaaja

Huomasin, että kehollisuudelle tilan tai ajan tekeminen saattoi toisinaan olla hienovaraista esimerkin näyttämistä. Kuuntelemalla itse kehoani ja menemällä vaikka hetkeksi ulos tauolla tai tekemällä jotain liikettä, mitä koin tarvitsevani saatoin näyttää esimerkkiä muille aktivisteille toimia samoin. Kutsun tätä peilaamiseksi, sillä toiminnallani asetuin ikään kuin peiliksi, jonka kautta osallistujat saattoivat tarkastella omia kehollisia tarpeitaan. Toisaalta saatoin aloittaa toiminnan koska havaitsin osallistujissa levottomuutta, joka peilautui omaan kehooni.

Elokapina-ympäristöliikkeen toimintakulttuurista on levinnyt laajemmalle helsinkiläiselle aktivismikentälle ”hyvinvointihenkilön” rooli. Hyvinvointihenkilön tehtävänä on pitää huolta siitä, että kokouksessa muistetaan pitää taukoja tai havainnoida mielenosoituksessa mielenosoittajien vointia ja jakaa heille esimerkiksi vettä, evästä tai aurinkorasvaa. Toisinaan hyvinvointihenkilö saattaa myös olla eräänlainen peilaaja, jonka tehtävänä on lukea ja ennakoida tilanteessa ilmeneviä kehollisia tarpeita. Ajattelen, että kehollisten tarpeiden tunnistamisessa on usein kyse kehämäisestä prosessista, jossa omia tarpeita huomaamalla on mahdollista ymmärtää, että muillakin on sama tarve, tai toisaalta esimerkiksi aktivistikollegan noustessa ylös pyörittämään hartioitaan havahtua siihen, että omatkin hartiat ovat istumisesta aivan jähmeät. Tanssipedagogin yksi rooli aktivismissa voi siis olla tietoisesti ruokkia tällaisia kehollisten tarpeiden tunnistamisen kehiiä.

6. Reflektiota ja löydöksiä

Keskeisin haaste, jonka kohtasin etsiessäni vastauksia tutkimuskysymyksiini siitä, *miten kehollisuutta voisi huomioida opiskelijoiden Palestiina-aktivismissä sekä millaisia vaikutuksia kehollisuuden huomioinnilla toimintaan on*, oli ettei kehollisuudelle tuntunut olevan aikaa aktivismissä. Tässä luvussa palaan johdannossa esittelemiini tutkimuskysymyksiini ja reflektoin niitä haasteita, vaikutuksia ja ratkaisuja, joita olen suhteessa kysymyksiini kohdannut ja löytänyt. Koska aika nousi kokeiluideni myötä tutkimukselleni niin merkittäväksi teemaksi, rajaan pohdintani siihen, mitä näkökulmia juuri ajallisuuden uudelleenkuviuttelu avaa aktivismin kehollisuuden ja kestävyuden kehittämiseen. Tiivistetysti tässä luvussa pyrin kertomaan, mitä olen oppinut kehollisuuden, kestävyuden ja aktivismin suhteesta opinnäytetyötä tehdessäni.

Alaluvussa 6.1. erittelen tarkemmin opiskelijoiden Palestiina-aktivismin ajallisuutta sekä sitä, miten ajan puuttumisen haaste ilmeni ja miten suhtautumiseni siihen muuttui tutkimuksen aikana. Toisessa alaluvussa 6.2. vastaan kysymykseeni siitä, millaisia vaikutuksia kehollisuuden huomioinnilla aktivistien toimintaan on ja hahmottelen, miten ajan tekeminen kehollisuudelle voisi ennemmin tukea tutkimani liikkeen tavoitteiden saavuttamista kuin häiritä sitä. Alaluvussa 6.3. pureudun käytännön työkaluihin ajan tekemiseksi vastaamalla tutkimuskysymykseeni siitä, miten kehollisuutta voisi huomioida paremmin aktivismissä. Viimeisessä alaluvussa 6.4. reflektoin, miten olen vastannut tutkimukselle asettamiini tavoitteisiin.

6.1. Kun aikaa ei ole – ajallisuus ja aktivismi

Aloitin aktivismin ja opintojeni yhdistämisen toisiinsa, koska aikani ei tuntunut riittävän molempiin. Ajattelin, että aktivismin punominen osaksi opintojani, voisi antaa minulle lisää aikaa. Kysymys ajasta oli siis läsnä jo opinnäytteen muotoutumisen alkuvaiheessa, ja mitä syvemmälle olen tutkimukseeni sukeltanut, sitä polttavampi siitä on tullut. Tiesin, että kehollisuuden tila oli tutkimassani aktivismiympäristössä melko ohut, mutta yllätyin silti, miten vaikealta tuntui löytää tai ottaa sille aikaa, etenkin kokoustilanteissa. Tämä hankaus tuntui kutsulta jonkin keskeisen äärelle. Erittelen seuraavaksi, miksi ajan tekeminen kehollisuudelle on aineistoni perusteella aktivismissä haastavaa ja millaiset näkökulmat voisivat auttaa näkemään haasteen toisin.

Opinnäytteeni kolme tapausesimerkkiä, FDP-mielenosoitustyöpajat, Dreaming Embodied Activism -tutkimusryhmä ja Uniarts SfP:n kokoukset eroavat toisistaan merkittävästi siinä, että Uniarts SfP -ryhmän joka toinen viikko tapahtuville yleiskokouksille oli tutkimukseni alkaessa jo muodostunut reilun vuoden toiminnan aikana oma rutiininsa, johon keholliset harjoitteet eivät kuuluneet. Kokoukset olivat tutkimuksestani riippumaton konteksti, kun taas FDP-mielenosoitustyöpajat ja DEA-tutkimusryhmä opinnäytetyötä varten rakentamiani alustoja. Vaikka pyrin näillä alustoilla vastaamaan paikallisen Palestiina-aktivismiin tarpeisiin, oli niin itselleni kuin osallistujillekin selvää, että opinnäytteeni oli keskeinen osa FDP:n sekä DEA:n toimintaa. Itse kehollinen tekeminen ja tutkimuksen käytänteet kuten suostumuslomakkeiden täyttäminen siis saivat ottaa aikaa ja tilaa näissä tapaamisissa; olin itse sitoutunut niihin ja niin olivat osallistujatkin.

Vaikka aktivistina tulin Uniarts SfP:n sisäpuolelta, tanssipedagogin ja tutkijan roolit tekivät minusta eräänlaisen vierailijan kokouksissa – ainakin omassa kokemuksessani. Kun kysyin ryhmäläisiltä alkusyksystä 2025, sopisiko heille, että toteuttaisin osan opinnäytetyöni tutkimuksesta ja opetusharjoittelustani ryhmän kokouksissa ohjaamalla niissä kehollisia hetkiä, vastaanotto oli myönteistä ja innostunutta. Tästä huolimatta minun oli hyvin vaikea sitoutua kokeiluideni toteuttamiseen. Ehkä osin sen takia, että tiesin niin tarkasti, millaista ryhmän toiminta tavallisesti oli, olin äärimmäisen tietoinen siitä, että keholliset harjoitteet ”eivät kuuluneet” sinne. Pelkäsin, että harjoitukset olivat turhia ja häiritsivät ryhmän työtä, että ne ottivat aikaa kokouksen varsinaisilta asioilta. Kun asialistan käsittely meinasi muutenkin venyä yliajalle, tietenkin kehollinen palautumishetki tai taukoverryttely sai väistää. Tätä kokemusta kuvaa hyvin merkintä työpäiväkirjassani 20.10.2025 kokouksen jälkeen:

[Kokouksen alussa] hyppään yli suunnittelemani keholliset osat. Pelottaa muuttua. Tuntuu, ettei tälle ole aikaa. Kuinka paljon muutosta kerrallaan kannattaa ehdottaa?

Jälkeenpäin ajatellen sitoutumista olisi helpottanut merkitä kehollinen lämmittely, taukoverryttely tai palautumishetki kokouksen asialistaan ja näin antaa sille sama arvo kuin kokouksen muullekin sisällölle. Näin myös osallistujat olisivat voineet valmistautua siihen, että kehollinen hetki on tulossa. Tämä olisi vähentänyt epävarmuuttani ja kokemusta siitä, että jouduin pyytämään lupaa ja tunnustelemaan tilannetta ja sen tarpeita joka kerta uudelleen. Koen, että sen varmisteleminen, että

sopisiko osallistujille sillä kerralla tehdä jokin kehollinen harjoitus ja millainen ja missä kohtaa, vei oikeastaan enemmän aikaa kuin itse harjoituksen toteuttaminen. Toisaalta tähän vaikutti myös se, että kokoukseen saattoi tulla sellainen osallistuja, joka ei vielä tiennyt tutkimuksestani, milloin minun oli tutkimuseettisesti välttämätöntä kertoa siitä ja pyytää suostumusta osallistumiseen.

Ajattelen, että kun tutkija tulee kontekstiin, jonka olemassaolon tarkoitus ei ole hänen tutkimuksensa edistäminen, on syytäkin olla tilanteissa kuuntelevasti ja valmiina myös vetäytymään. Yhteiskunnallisten liikkeiden tutkimukseen kuuluu jatkuva neuvottelu aktivismin ja tutkimuksen vaatimusten välillä (Haiven & Khasnabish 2014, s. 55). Olin kuitenkin kokousten kohdalla liiankin varovainen, etenkin suhteessa siihen, miten myönteisesti osallistujat suhtautuivat tutkimukseeni. Haastattelussa yksi osallistuja kertoi, että oli kokenut kokouksissa tapahtuneen kehollisuuden varovaisena ja siksi vaikutukseltaan pienenä ja jäänyt kaipaamaan rohkeampaa kokeilemistä. Jos tutkija keskittyy kuuntelemaan ainoastaan yhteiskunnallisen liikkeen tarpeita tai oletuksiaan niistä, riskinä on menettää se tutkimuksen ja aktivismin välinen hedelmällinen jännite, jossa toisin tekeminen tulee mahdolliseksi (Haiven & Khasnabish 2014, s. 60).

Opin, että tutkimisen, uuden ehdottamisen ja toisin tekemisen kokeilemisen kuuluukin tuntua jännittävältä ja on oikeastaan väistämätöntä, että se tulee myös jossain määrin häiritsemään toiminnan virtaavuutta. Katkoksen voi nähdä myös feministisenä työkaluna, kuten tutkija ja kirjailija Sara Ahmed tekee kirjoittaessaan ”feministisestä ilonpilaajasta” (feminist killjoy), hahmosta, joka asettuu toisten ilon, tyytyväisyyden tai edistyksen tielle tuomalla esiin jonkin epäkohdan tai kyseenalaistamalla normiksi muodostuneen käytännön. Tekemällä itsestään ”esteen” (obstacle), joka asettuu virtaavuuden tielle, feministinen ilonpilaaja voi tehdä näkyväksi sen, minkä tai kenen kustannuksella edistys tapahtuu. Näin hän osoittaa, että se, ”mikä vaikuttaa hidastavan meitä, voikin olla se, mikä nostaa meidät ylös”. (Ahmed 2024, s. 43–44.)

Tutkimuksessani ilmennyt kokemus siitä, että kehollinen tekeminen aiheutti kokoukseen katkoksen, paljasti minulle, miten ahtaalla kehot kokouksissa lähtökohtaisesti ovat ja toisaalta, miten korkeassa arvossa tehokkuus on. Lähestyessäni kokouksia feministisenä ilonpilaajana kysyn, edistääkö kehollisuuden sivuuttava kokoustaminen aktivismia siksi, että kehollisuus itsessään häiritsee sujuvuutta vai siksi, että se poikkeaa normista, jonka muuttaminen olisi vaivalloista. Feministisenä

ilonpilaajana uskon vaivalloisuuteen. Kun normi aiheuttaa vahinkoa, tässä tapauksessa kaventamalla aktivistien oikeutta olla kehollisia ja rajallisia olentoja, pysähtyminen muutostyön äärelle on vaivan arvoista.

Haastatteluissa kysyin muutamalta osallistujalta, mitä haasteita he olivat havainneet kehollisuuden ja aktivismin yhdistämisessä. Heidän vastauksissaan keskeisimmäksi nousee aktivismin voimakas tavoitekeskeisyys sekä tavoitteiden saavuttamisen kiireellisyys. Yksi haastateltava kiteyttääkin tarkasti, että kyseessä on ”kiireellisyys (urgency) yhdistettynä tehokkuusajatteluun, johon meidät kaikki on tavalla tai toisella kasvatettu”. Hän myös kuvailee, kuinka Palestiinan tapahtumat ja niiden lopettamisen kiireellisyys saavat hänessä aikaan velvollisuudentunteen laittaa kaiken aikansa ja energiansa aktivismiin. Toinen haastateltava kertoo kokemuksestaan näin:

”On se halu auttaa, kantaa kortensa kekoon, ottaa vastuuta, ja siinä kohtaa se kehollisuus vaan väistää sen [Palestiina-liikkeen] tavoitteen. Ei se kehollisuus ole sen tavoitteen tiellä, mutta ei se ole prioriteeteissa korkealla siinä kohtaa.”

Kiireellisyys on Palestiina-aktivismin kohdalla väistämätön tosiasia. Kesäkuun 18. päivä 2026 julkaistun YK:n tutkintakomission raportin mukaan Israel on jatkanut palestiinalaisten kansanmurhaa lokakuun 2025 tulitauosta huolimatta etenkin kohdistamalla iskuja palestiinalaisiin lapsiin.¹⁹ Israelin harjoittama laitton miehitys, ylläpitämä apartheid-järjestelmä²⁰ sekä systemaattinen palestiinalaisten etninen puhdistus²¹, taiteen, elinkeinojen, pyhien paikkojen, arkkitehtuurin hävittäminen²² – kaikki tämä on pysäytettävä kiireellisesti. Vaikka kirjoitankin kriittisesti kiirehtimisestä ja argumentoin hitauden puolesta, haluan samalla korostaa, että meillä *on* kiire. Meillä ei ole mielestäni Suomessa vielä riittävää kollektiivista ymmärrystä siitä, kuinka kiire meillä on toimia lopettaaksemme Suomen osallisuus palestiinalaisten sortoon.

¹⁹ [YK:n tutkintakomission raportti: “The essence of childhood has been destroyed”: Israel’s deliberate targeting of Palestinian children in the Occupied Palestinian Territory since 7 October 2023](#) (Haettu 16.7.2026.)

²⁰ [Amnesty Internationalin raportti: Israel's Apartheid Against Palestinians](#) (Haettu 16.7.2026.)

²¹ [YK:n erityysraportoija varoittaa etnisestä puhdistuksesta Palestiinan Länsirannalla](#) (Haettu 16.7.2026.)

²² [Unescon arvio Israelin Gazaan tekemien hyökkäysten vaikutuksesta palestiinalaiseen kulttuuriperintöön](#) (Haettu 17.7.2026) ja [Al-Haq-järjestön raportti: Cultural Apartheid, Israel’s Erasure of Palestinian Heritage in Gaza](#) (Haettu 17.7.2026.)

Vaikka Sara Ahmed kirjoittaa feministisestä ilonpilaajasta ”flown” pysäyttäjänä ja siten ainakin hetkellisten hidasteiden aiheuttajana, hän toisaalta nimeää kärsimättömyyden feministiseksi hyveeksi, sillä kärsivällisyyden voi tulkita auktoriteetille alistumisena. ”Emme tule olemaan kärsivällisiä. Emme tule odottamaan”, hän tiivistää (Ahmed 2024, s. 271). Puheenvuorossaan vuoden 2025 Stop Hatred Now -tapahtumassa²³ kuraattori ja tutkija Giovanna Esposito Yussif kritisoi tyypillistä tapaa perustella vanhoissa tavoissa pysymistä tai passiivisuutta sillä, että ”muutos nyt vain on hidasta”. ”Luottamuksen rakentaminen on hidasta, mutta muutos on nopeaa”, Yussif (2025) summaa.

Opinnäytetyöni tarkoitus ei ole kehottaa kollektiivisella tasolla tekemään aktivismia vähemmän tai hitaammin. Tarkoitukseni on kysyä, mitä oletuksia teemme tehokkaasta aktivismista ja siitä, mitä se meiltä edellyttää sekä miten aktivistiyksilöt ja heidän muodostamansa liikkeet voisivat kestää kiireellistä työtä nopean muutoksen eteen. Edellyttääkö tavoitteiden saavuttaminen yksilöiden loppuun palamista? Miten voimme aktivisteina samanaikaisesti kannatella nopeutta ja hitautta; erottaa toisistaan nopean muutoksen ja rajallisen aktivistin? Radikaalin mielikuvituksen, dekoloniaalisen unelmoinnin ja utooppisen pedagogiikan mukaisesti – miten ulotamme tavoittelemamme maailman arvoja ja käytäntöjä tähän hetkeen? Vaikka aktivistit tekevät työtä kiireellisen muutoksen eteen, kukaan aktivisti ei ole yksin muutos eikä yksittäisen aktivistin hidastaminen tarkoita koko liikkeen hidastumista.

Omat kokemukseni kehollisten harjoitusten fasilitoinnista kokouksissa sekä haastattelemieni osallistujien kertomukset paljastavat, että helsinkiläisessä opiskelijälähtöisessä Palestiina-aktivismissa, on tyypillistä kokea kehollisuuteen huomion kiinnittäminen liian aikaa vievänä ja ristiriitaisena – tai ehkä ennemmin yhdentekevänä liikkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Tämä on aktivistiryhmille tavallinen ilmiö, jota tukevat mm. Haivenin ja Khasnabishin (2014, s. 223) havainnot: ”liikkeet tapaavat jäädä jumiin jokapäiväiseen sortavia systeemejä vastustavaan työhönsä (...) yleensä tavalla, joka sulkee ulos laajemman keskustelun muutosstrategiasta, puhumattakaan periaatteista ja ihanteista, jotka ohjaavat niitä...” Vaikka unelmointi tai kehon kuunteleminen saattavat vaikuttaa turhilta liikkeen

²³ [Paneelikeskustelu *Accountability for hope and resilience*](#). UrbanApa-yhteisön järjestämässä Stop Hatred Now -tapahtumassa 12.5.2025. (Haettu 13.8.2026.)

tavoitteiden saavuttamisen kannalta, joskus ne saattavat olla ainoa tie eteenpäin vapauttaessaan meidät reaktiivisesta asemasta, jossa hätäisesti vastaamme epäkohtiin sen sijaan, että toimisimme niistä perusteista käsin, joihin todella uskomme (Abdulkarim & Lindfors 2021, s. 63). Seuraavaksi pohdin, miten kehollisuuden huomiointi voisi olla linjassa tutkimani liikkeen tavoitteiden kanssa ja tukea niiden saavuttamista ennemmin kuin häiritä sitä.

6.2. Kehollisuuden vaikutukset

Vastatakseni tutkimuskysymykseeni siitä, millaisia vaikutuksia kehollisuuden huomioinnilla on aktivistien toimintaan, olen ryhmitellyt tutkimuksessani ilmenneet vaikutukset kolmeen kategoriaan: yhteys kanssa-aktivisteihin, innostuminen ja motivaatio sekä turvallisuus.

1. Yhteys kanssa-aktivisteihin

Kun tarkastelen aineistoani kehollisuuden huomioinnin vaikutusten kannalta, kaikkein useimmin toistuu havainto siitä, että keholliset harjoitteet auttoivat tuntemaan yhteyttä toisiin aktivisteihin.

Flash Demo Praktiikka -mielenosoitustyöpajan osallistuja kertoi haastattelussa, miten juuri kehollinen läsnäolo mahdollisti yhteenkuuluvuudentunnetta osallistujien kesken:

“Se oli työpajassa just kiva, että yhdessäolo oli liikkeen ja ääniharjoitteiden kautta, siinä vaan oltiin läsnä yhdessä. Ei tarvinnut esittää fiksua mielipiteitä ja pelätä onko ne riittäviä.”

Se, että yhdessäolo tapahtui työpajassa ensisijaisesti kehollisesti, helpotti siis osallistujan jännitystä siitä, oliko hän riittävä kuuluakseen ryhmään. Myös yksi Uniarts SfP -ryhmän aktivisti kiteytti haastattelussa, miten ”todellinen yhdessä toimiminen vaatii muutakin kuin kokouksia”. Haastateltujen kokemukset viittaavat nähdäkseni siihen, että ryhmän luottamus ja ruumiillinen demokratia (Törmi 2019) eivät rakennu ainoastaan suorittamalla tavoitteita konemaisesti, vaan edellyttävät myös läsnäoloa, jossa voi kohdata toisia ja tulla kohdatuksi kokonaisvaltaisemmin, kehollisena ja tuntevana olentona. Uniarts SfP:n aktivisti kertoo, miten mielenosoituksen palautumishetken 3.12.2025 harjoitteessa, jossa annettiin kosketuksella huomiota parin toivomalle kohdalle kehoa, hän oli pyytänyt pariaan pitelemään selkäänsä. Harjoite oli

antanut hänelle kehollisen kokemuksen sanonnasta ”I have your back”²⁴. Hän kertoo, että oli koskettavaa tulla ”konkreettisesti pidellyksi niiden ihmisten taholta, keiden kanssa tätä [aktivismia] tekee”.

Haastatteluissa käy ilmi, että siinä missä kehollinen tekeminen voi vahvistaa yhteyttä kanssa-aktivisteihin, vaikutus voi toimia myös toiseen suuntaan: yhdessäolo voi auttaa oman kehon aistimisessa. Kolme neljästä palautumishetkeen osallistuneesta haastattelusta kertovat, että eivät olisi luultavasti pysähtyneet kuuntelemaan kehoaan tai tekemään aktiivisesti mitään sen palautumisen eteen, ellei sille olisi järjestetty yhteistä hetkeä. Pohdin työpäiväkirjassani 12.11.2025, että ”miksi aktivistit eivät hoitaisi kehojaan vapaa-ajallaan”. Etenkin Dreaming Embodied Activism -ryhmän tapaamisten ja 3.12. palautumishetken, myötä sain kuitenkin vahvistusta sille, että palauttava yhdessäolo ja kokemusten purkaminen niin sanallisesti kuin kehollisesti juuri aktivistien kesken, on erityistä, koska he jakavat ymmärryksen siitä, *millaisesta* työstä palaudutaan.

Dreaming Embodied Activism kokonaisuudessaan oli harjoitus, jossa opettelimme rakentamaan sellaista aktivistista yhteisöä, jossa on mahdollista ilmaista haavoittuvuutta, leikkisyyttä ja keskeneräisyyttä sekä pohtia ääneen tarpeitaan ja rajojaan. Haastatteleman osallistuja, joka otti osaa kaikkiin tutkimukseni kolmeen osaluokkaan, nostaa niistä kaikkein merkityksellisimmäksi kokemukseksi DEA-tutkimusryhmän tapaamisissa käydyt kiireettömät kuulumisringit. Hän kuvailee, miten kiireettömissä olosuhteissa hän kuuli kollegoiltaan sellaisia asioita, mitä ei ollut ennen kuullut heidän sanovan ja pohtii, että säännöllisesti toisten voinnista kuuleminen voi myös auttaa kuulemaan omia tarpeitaan. Minulle DEA:n myötä avautunut kokemus siitä, että kuunteleva ja kiireetön tila toisten aktivistien kanssa on paitsi mahdollinen myös tarpeellinen, rohkaisee jatkamaan sellaisten luomista tulevaisuudessa.

2. Innostuminen ja motivaatio

Toinen vaikutus, minkä havaitsin kehollisuuden huomioinnilla olevan toimintaan, oli innostavuus ja sisäisen motivaation vahvistuminen. Kirkkaimpana innostavana hetkenä minulla on jäänyt mieleen 3.12. mielenosoituksen lämmittely Teatterikorkeakoulun

²⁴ Suomeksi ”turvaan selustasi”, ”tuen sinua”.

aulassa. Olimme Uniarts SfP:n kanssa onnistuneet kutsumaan noin 40 Taideyliopiston opiskelijaa ja henkilökunnan jäsentä paikalle keskustelemaan kanssamme Israelin akateemisen boikotin tilasta yliopistossamme ja valmistautumaan yhteiseen lähtöön kohti suurta mielenosoitusta Helsingin yliopiston päärakennuksella. Keskustelun jälkeen ohjasin vartin lämmittelyn, jonka aikana energia levisi osallistujasta toiseen ja tunnelma muuttui epäilevästä rohkeaksi. Haastattelemani osallistuja kertoi, että oli kuullut opiskelutovereidensa olleen harmissaan, etteivät päässeet sillä kertaa lähtemään mukaan mielenosoitukseen, kun tunsivat olonsa lämmittelyn jälkeen niin valmiiksi toimimaan. Sama haastateltu kuvailee, kuinka koki, että lämmittely ”toi kaikki yhteen, aktivoi aivan jokaisen paikallaolijan”.

Innostumiselle läheinen käsite on motivaatio, jonka voi määritellä ”psykkiseksi voimaksi, joka ohjaa, suuntaa ja ylläpitää yksilön toimintaa” (Anttila 2022). Tutkimukseni perusteella kehollisuus voi paitsi saada aikaan hetkellistä innostumista, myös kirkastaa aktivistin pitkäjänteisempää motivaatiota. Erään DEA-ryhmän omien tarpeiden seuraamiseen kannustavan kehollisen lämmittelyn jälkeen yksi osallistuja kertoi, miten oli ollut ainoa, joka kyseisessä lämmittelyssä oli tarvinnut paikallaan olemista siinä missä kaikki muut liikkui. Lämmittelystä oli tullut hänelle eräänlainen mikrotason harjoitus siitä, miltä aktivismissa tuntuu seisoa omien päätösten ja arvojen takana silloinkin, kun se tarkoittaa normista poikkeamista. Harjoittelun jälkeisessä keskustelussa ja myöhemmin haastattelussa hän kuvaili, miten hänen kokemuksessaan toisin tekemisestä tulee mahdollisempaa ja varmempaa, kun omat arvot ja niihin pohjautuvan valinnan tuntee kehollisesti, ei pelkkinä ajatuksina.

Kirjoitan työpäiväkirjassani FDP-mielenosoitustyöpajan 17.3.2025 jälkeen siitä, miten mielenosoituksessa ”mahdollisen ja mahdottoman raja muuttuu”. Minulle kokemus voimaantumisen paikantuu siihen, että tekee kehollaan jotain, mikä yleensä tuntuu pelottavalta tai jopa mahdottomalta; käy makuulle kauppakeskuksen lattialle tai laulaa protestilaulua kansanmurhaa rahoittavassa kahvilassa. Kehollinen kokemus siitä, että mahdollisen raja on liikutettavissa innostaa ja motivoi jatkamaan sen liikuttamista. FDP-mielenosoituksen osallistuja kiteyttää kehollisen voimaantumisen kokemuksen näin: ”Kun tunnet olosi voimaantuneeksi, se [mielenosoittaminen] tuntuu niin helpolta.”

3. Turvallisuus

Etenkin FDP-mielenosoitustyöpajojen yhteydessä esiin nousi useita huomioita turvallisuudesta sekä kehollisuuden ja turvallisuuden yhteydestä. FDP:n osallistuja kertoo, miten yhteinen kehollinen lämmittely oli saanut hänet tuntemaan turvaa tavalla, joka poikkesi hänen aiemmasta kokemuksestaan mielenosoituksista:

“Se työpajaosio vastasi selkeästi johonkin tarpeeseen, mikä on ollut. Jos olisi mahdollisuus osallistua kaikkiin mielenosoituksiin niin, että olisi joku ton tyyppinen juttu, mä luulen, että se olisi paljon helpompaa. Siinä tuli se turvan ja yhteisöllisyyden tunne, mikä mielenosoituksissa usein hukkuu tai on vaikea saavuttaa.”

FDP:n osallistujien haastatteluista käy ilmi, että kehollisen valmistautumisen lisäksi yksinkertaiset käytännöt kuten toisten nimien ja sen tietäminen, millainen rooli tuntuu kenestäkin hyvältä, toivat selkeyttä ja auttoivat luottamaan toisiin mielenosoituksessa. Yksi osallistuja mainitsi myös kosketuksen, esimerkiksi halauksen tai kädestä kiinni pitämisen, erityisenä turvaa tuovana tekijänä.

Toisaalta turvallisuus ei toteutunut täydellisesti FDP-mielenosoituksissa. Esimerkiksi 22.3.2025 mielenosoituksen jälkeisessä kuulumisringissä moni osallistuja kertoi kokeneensa huolta, levottomuutta tai epävarmuutta makuuasennossa Helsingin rautatieasemalla tapahtuneen mielenilmauksen aikana. Mielenosoittajien kokemusten ja palautteen pohjalta olen hahmotellut muutamia kehitysehdotuksia mielenosoituksen turvallisuuden koreografian harjoitteluun. Makuuasennossa tapahtuvan mielenosoituksen kohdalla turvallisuuden koreografia voisi tarkoittaa ainakin niin tiiviin muodostelman tekemistä, että jokainen pystyy aistimaan ainakin paria kanssamielenosoittajaa ja tietää tulewansa aistituksi, sekä pään sijoittamista muodostelman keskelle, ei reunalle. Lisäksi yhteinen sopimus siitä, että silmät pidetään auki ja että asentoa saa aina muuttaa, voisivat tutkimukseni perusteella edistää turvallisuuden kokemusta. Kaikkien näiden käytäntöjen toteuttaminen itse mielenosoituksessa tulee helpommaksi, jos niitä kokeilee rauhallisessa ympäristössä etukäteen ja luo kehollisen muiston siitä, miltä ne tuntuvat.

6.3. Työkaluja ajan tekemiseen

Aineistoni perusteella vastaaminen tutkimuskysymykseeni siitä, miten kehollisuutta voisi huomioida paremmin opiskelijoiden Palestiina-aktivismissa, alkaa ajan tekemisestä kehollisuudelle. Kerron seuraavaksi tutkimuksessa löytämästäni neljästä käytännön näkökulmasta ajan tekemiseen aktivismissa.

1. Vähän on paljon

Tutkimukseni perusteella väitän, että kehollisten harjoitusten ei tarvitse olla kuin esimerkiksi viiden minuutin tai vartin kestoisia saadakseen aikaan yllä kuvailemiani myönteisiä vaikutuksia yhdenkuuluvuudentunteeseen, innostumiseen ja turvallisuuteen. Yksi osallistuja kertoi, että oli ajatellut, että palautuminen vaatisi ”puolentoista tunnin joogasession” ja yllättyi, kun 20 minuuttia riittikin hyvin saamaan aikaan rentoutuneen tunteen. Myös toinen palautumishetken osallistuja pohti, miten kynnys keholliselle tekemiselle on ollut hänelle korkea, sillä hän on pitänyt sitä monimutkaisena ja aikaa vievänä. Palautumishetkessä hän kuitenkin koki, että yhteyden saaminen omaan kehoon ei vie oikeastaan kovin paljon aikaa ja kehollinen tekeminen voi olla ”lowkey”, tavanomaista ja rentoa. Lyhytkestoisten kehollisten hetkien vaikuttavuutta tukevat myös Menakemin kuvailemat mielenosoitusten aikana tehtävät keholliset harjoitteet, joiden kestoksi riittää hänen mukaansa jopa vain 15 sekuntia (Menakem 2017, s. 240).

Jos kehollisuudelle on vaikea löytää aikaa, kannustan siis miettimään, mistä kohtaa mielenosoituksen ohjelmaa tai kokouksen asialistaa voisi löytää viisi minuuttia tai edes 15 sekuntia. Väitän, että merkityksellisempää kuin kahden tunnin syväkehonhuolto kerran vuodessa, olisivat säännölliset muutaman minuutin keholliset hetket.

2. Rutiini

Uniarts SfP:n aktivisti, joka pohti haastattelussa sitä, miten kokouksissa teettämäni kokeilut olivat jääneet varovaisiksi ja siksi vaikutukseltaan vähäisiksi, ehdotti, että ehkä kehollisuudesta tulisi kokouksissa helpompaa, jos sille olisi yhteinen rutiini ryhmän kesken. Pidän mahdollisena, että nimenomaan yhteinen rutiini, esimerkiksi saman harjoituksen toistaminen jokaisen kokouksen alussa, voisi madaltaa kynnystä keholliselle tekemiselle. Check-in ja check-out kuulumisringeistä on jo tullut vakiintunut käytäntö monissa helsinkiläisissä aktivistiryhmissä. Uskon, että muutaman

minuutin kehollisesta virittäytymisestä, taukojumpasta tai laskeutumisesta voisi vastaavasti tulla toiston myötä vakiintunut käytäntö.

FDP-työpajat ja DEA-tutkimusryhmä tapahtuivat kumpikin viisi kertaa. Koen, että jo viiden kerran aikana kumpaankin muodostui rutiineja, jotka kevensivät järjestämistä myös fasilitoijan näkökulmasta. Jos jo viisi toistoa saa aikaan rutinoitumista, herää kysymys, miten paljon kymmenessä kerrassa voisi tapahtua. Kokemukseni perusteella, mitä rutinoituneempi jokin käytäntö on, sitä vähemmän se vie aikaa ja sitä tiukemmin sille ajan antamisesta myös pidetään kiinni – toisin sanoen, sitä paremmin se *kestää*. Näin on käynyt esimerkiksi check-in-rinkien kohdalla minulle tutulla aktivismikentällä: niistä on tullut kestävä ja samalla liikkeen kestävyyttä tukeva käytäntö.

3. Kokeilevat tilat

Kirjoitin teorialuvussa siitä, miten radikaali mielikuvitus, utooppinen pedagogiikka ja dekoloniaalinen unelmointi edellyttävät toimimista nykyisen ja unelmien todellisuuden välissä. Sain kokea opinnäyteprosessini aikana, miten muutoksen aikaansaaminen ei yleensä tapahdu yhdellä loikalla, vaan vaatii monia pieniä askelia ja harjoittelua. Syksyn kokeiluita aloittaessani ajattelin, että olisi taistelevan tutkimuksen ihanteiden mukaista tutkia mahdollisimman suoraan aktivismin ”ytimessä”, mikä tarkoitti kohdallani Uniarts SfP:n kokouksia. Pystyin ehdottamaan pieniä muutoksia kokousten tavanomaiseen kulkuun, mutta huomasin, että radikaalimpi kuvittelu vaati sellaista pysähtymistä, mitä kokouksen kehys ei sallinut, ja perustin niiden rinnalle DEA-tutkimusryhmän. Opin, että minun ei ollut pakko valita joko välitöntä toimintaa kokouksissa tai erillistä unelmoinnin tilaa, vaan oikeastaan tarvitsin molempia.

Suosittelen tutkimukseni perusteella, että aktivistit, jotka haluavat muuttaa liikkeidensä käytäntöjä harkitsevat Dreaming Embodied Activism -tutkimusryhmän kaltaisten kokeilevien tilojen perustamista kehittämistyön tueksi. On tärkeää, että tutkimusryhmän ja ”varsinaisen” toiminnan välillä on vahva yhteys: unelmointi kumpuaa liikkeen toimintaan liittyvistä käytännöllisistä kysymyksistä ja toisaalta kokeilevassa tilassa tuotettu tieto päätyy takaisin liikkeen käyttöön. Kun tämä kierto toteutuu, kokeileva tila parhaimmillaan tekee aikaa kuvittelulle sekä unelmien toteuttamiselle koko liikkeessä.

4. Kehollisuus on jo täällä

Yksi avainhetki tutkimuksessani oli, kun kysyin Dreaming Embodied Activism -ryhmän ensimmäisessä tapaamisessa osallistujilta, mikä auttaisi heitä tuntemaan yhteyttä toisten aktivistien kehoihin ja omaan kehoonsa Uniarts SfP:n strategiapäivän kaltaisessa pitkässä koulutus- ja kokouspäivässä. Sain yllättyä, kun he kertoivat tilan järjestelystä ja siivoamisesta, ruuan laittamisesta yhdessä ja leikkimisestä. Ymmärsin, että olin ammatillisen taustani takia eristänyt kehollisuutta turhan kauas omalle ”somaattiselle saarelleen”, ja siksi kykyni ajatella kehollisuutta arkisesti, havaita sitä tässä ja nyt, oli alkanut hämärtymään.

Suunnitellessani kehollisia harjoituksia kokouksiin, keräsin materiaalia lähinnä muistelemalla tanssitunneilla kokemiani rauhoittavia harjoituksia tai yksinkertaisia lämmittelyharjoituksia. Halusin tutkimuksessani selvittää, miten nimenomaan tanssipedagogiset työkalut ja näkökulmat voisivat toimia aktivismin tukena. Toisaalta haluan myös, että käsitykseni tanssipedagogiikasta voi laajeta tutkimukseni myötä. Tanssipedagogiikka ei ole staattinen, muuttumaton ala, vaan liikkeessä (Kauppila & Tuovinen 2026, s. 9). Tanssipedagogiikka yhteiskunnallisessa liikkeessä tarkoittaa minulle sitä, että se liikuttaa liikettä, mutta myös että se tulee liikutetuksi.

”Mieli-keho-kahtiajaon purkamista on se, että ymmärtää, ettei kehollisuus ole jotain somaattisia harjoituksia, joiden tekemiseen pitää raivata tyhjä tila, tyhjä tunti ja käydä makaamaan ja rauhoittumaan. (...) Kehollisuutta ei voi aidata siisteihin harjoituksiin. Jos oikeasti haluaa huomioida kehollisuutta, sitä pitää ottaa vastaan odottamattomissa paikoissa.” – Ote työpäiväkirjasta 1.11.2025

Epäroin kehollisten harjoitusten ohjaamista, koska koin, ettei kehollisuudelle ollut aikaa, mutta myös siksi että ajattelin sen olevan ”ylimääräistä”. Olen saanut opetella huomaamaan, ettei ”epäkehollista” aktivismia ole olemassa. Kehollisuuden huomiointi lähtee tutkimukseni mukaan sen ymmärtämisestä, että kehoni on läsnä kaikessa aktivismissa, mitä teen – oli se sitten kokouksessa istumista, chatissa viestittelyä sängyssäni tai kauppakeskuksessa laulamista. Ehkä aikaa kehollisuudelle ei tarvitse etsiä tai tehdä, vaan sitä aukenee, kun aktivistien kesken ymmärrämme, että se on jo täällä, osana toiminnan jokaista hetkeä. Ajan tekeminen kehollisuudelle ei ole pelkästään uusien käytäntöjen tai erillisten hetkien lisäämistä toimintaan, vaan se voi

olla myös sitä, että suuntaamme huomiotamme hieman toisin; kohti omaamme ja toistemme kehollisuutta.

Kuvat 4 ja 5.
Aktivistien
kehollisuus voi olla
yhdessä
kokkaamista tai
leikkipuistossa
pomppimista.

(Kuvat: Pääsky
Miettinen 2025.)

6.4. Tavoitteista

Asetin tutkimukselleni kolme tavoitetta: Uniarts Students for Palestine -ryhmän toiminnan kehittämisen kestävämmäksi, opintojeni tuomien resurssien ohjaamisen Palestiina-aktivismiin ja sen kehittämiseen sekä osallistumisen kestävämmän aktivismikulttuurin purkamiseen. Koska kestävyys liittyy kestoön, jatkumiseen ajan kuluessa, sen toteutuminen paljastuu sitä syvemmin, mitä enemmän aikaa kuluu. Tutkielman loppua kirjoittaessani kesällä 2026 suurimmasta osasta tutkimukseni kokeiluja on kulunut alle vuosi. Arvioni tavoitteiden toteutumisesta ovat siis alustavia.

Toistaiseksi keholliset käytänteet eivät ole tulleet vakiintuneeksi osaksi Uniarts SfP:n arkitoimintaa tässä tutkielmassa kuvailemieni harjoitteiden muodossa. Toisaalta ryhmässä on nähdäkseni alettu kiinnittämään enemmän huomiota kokousten fyysisiin paikkoihin sekä siihen, että yhteiseen toimintaan kuuluu myös palauttavia yhdessäolon hetkiä, esimerkiksi ruokailemista yhdessä. Niiden puolentoista vuoden aikana, jona olen tutkimustani tehnyt, Uniarts SfP:n toiminnassa on tapahtunut merkittävää jäsentymistä. Ryhmä on opetellut luomaan itselleen strategiaa, dokumentoimaan toimintaansa järjestelmällisesti sekä jakamaan tasaisemmin rooleja ja vastuita. Ajattelen, että nämä kaikki ovat Uniarts SfP:n aktivismin kestävyyttä vahvistavia toimia, mutta ei olisi totuudenmukaista väittää, että ne johtuvat yksinomaan opinnäytetyöstäni. Kestävyyteen panostaminen on ollut suunta, johon olemme olleet yhdessä menossa, ja opinnäytteeni on ollut sen yksi virtaus, joka on tukenut prosessia tuomalla siihen kehollisuuden näkökulman.

Haluan mainita kaksi tutkimusympäristöni olosuhdetta, joiden koen erityisesti vaikuttaneen tutkimukseni kulkuun: voiton jälkeisen uudelleenjärjestäytymisen sekä aktivismin sisäiset konfliktit. Aloittaessani opinnäytteen suunnittelun talvella 2024–2025, Uniarts SfP oli juuri saavuttanut suurimman tavoitteensa Taideyliopiston katkaistua vaihtosuhteensa israelilaiseen Bezalel Academy of Arts and Design -yliopistoon. Voittoa seurasi tyhjiys tai ”aukko” (hiatus), ”epämukava tauko, epäröinnin hetki ennen vision artikuloimista” (Haiven ja Khasnabish 2014, s. 92). Uskon, että kehollisia käytäntöjä olisi ollut hyvin erilaista kokeilla ja ehdottaa ryhmän toiminnan sellaisessa vaiheessa, jossa toiminta on jo jäsentynyt esimerkiksi jonkin selkeän kampanjan ympärille. Vaikka toisaalta välitila on pakottanut ja mahdollistanut pohtimaan kestävyyttä, samalla se, ettei ryhmä ole tiennyt, *mitä* se on tekemässä, on tehnyt ajoittain mahdottoman tuntuiseksi tutkia, *miten* se voisi työtään tehdä.

Vaikka olen kirjoittanut aktivistien välisistä yhteenkuuluvuuden ja jaetun innostumisen hetkistä, konfliktit ja niiden tuomat huolen, hämmennyksen, suuttumuksen ja surun tunteet ovat myös olleet osa tutkimusympäristöäni. Konfliktit ja ristiriidat kuuluvat olennaisesti radikaaliin kuvitteluun ja vaihtoehtojen etsimiseen utooppisissa yhteisöissä – ne haastavat, mutta myös ruokkivat mielikuvitusta ja paljastavat huomiota kaipaavia jännitteitä (Porkola, Salmenniemi & Ylöstalo 2026; Haiven & Khasnabish 2016). Opinnäytteeni kohdalla konfliktit eivät tapahtuneet tutkimukseni tilanteissa, vaan hienovaraisemmin sen taustalla ja epäsuorasti prosessiini heijastuen. Ne ovat kuitenkin vieneet resurssijani ja vaikuttaneet kykyyni jatkaa kehollisten käytäntöjen integroimista liikkeen toimintaan syksyn 2025 kokeiluiden jälkeen.

Aineistoani tarkastellessani minulle on kirkastunut, että vaikka syksyllä 2025 suuntauduin tekemään opinnäytteen tutkimusta nimenomaan Uniarts SfP:n toiminnan kehittämisestä, nyt ajattelen, että tutkimukseni rehellisempi ja realistisempi tavoite on ollut selvittää, *miten tanssipedagogista työtä ja tutkimusta voisi tehdä Uniarts SfP:n kaltaisessa aktivistisessa ryhmässä*. Vasta nyt – työn loppusuoralla minulla alkaa olla riittävästi kokemusta ja ymmärrystä tutkimuksen, pedagogiikan ja aktivismin välisistä suhteista, jotta voisin ryhtyä suunnittelemaan alkuperäiseen tutkimustavoitteeseeni vastaavaa tutkimusta.

Jos nyt aloittaisin tutkimuksen Uniarts SfP:n toiminnan kehittämisestä, pyrkisin tekemään prosessista selkeästi ryhmän yhteisen ja pyytäisin osallistujilta enemmän

osallisuutta ja sitoutumista. Johtajuutta yhteiskunnallisissa liikkeissä vuosikymmeniä tutkinut Marshall Ganz (2017) toteaa, että saadaksemme aikaan muutosta meidän on uskallettava pyytää sitoutumista tosiltamme. Tein tutkijana saman virheen kuin useat uusia jäseniä ryhmiinsä rekrytoivat aktivistit; pyrin tekemään tutkimukseeni osallistumisesta mahdollisimman vaivatonta osallistujille. Yleisen oletuksen vastaisesti ihmisiä ei kuitenkaan motivoi helppous, vaan merkityksellisyys (Ganz 2017). Jatkossa panostaisin siis enemmän siihen, miten tutkimuksestani tulisi merkityksellinen koko ryhmälle ja huolehtisin vähemmän siitä, miten se ehkä häiritsee ryhmän toimintaa.

Aloittaisin kutsumalla ryhmän koolle yleiskokouksista erilliseen tapaamiseen ja kysymällä, millaisia toiveita heillä on toiminnan kehollisuuteen liittyen. Mihin tilanteisiin he haluaisivat tuoda kehollisuuden huomiointia? Mitä kehollisuuden huomiointi heille tarkoittaa? Mitkä aktivismin osa-alueet he kokevat kehollisesti haastavina? Mikä voisi auttaa heitä näissä tilanteissa? Tämän tiedon pohjalta sopisimme yhteisistä käytännöistä, esim. kokouksien aikana tapahtuvista harjoitteista, niiden sijaintiin tai ajankohtaan liittyvistä muutoksista tai kokouksien ulkopuolisesta kehollisuuteen liittyvästä yhteisestä toiminnasta, joiden toteuttamiselle loisimme suunnitelman. Kehollisten käytäntöjen toteuttaminen olisi kaikkien ryhmäläisten vastuulla, ei pelkästään tutkijan. Esimerkiksi puolen vuoden kuluttua haastattelisin ryhmäläisiä siitä, miten he ovat kokeneet uudet käytännöt ja millaisia vaikutuksia niillä on ollut heihin ryhmänä sekä yksilöinä. Tämän tiedon pohjalta voisimme toimintatutkimuksen periaatteiden mukaisesti kehittää käytäntöjä edelleen.

Koen tämän opinnäytteen myötä tehneeni aikaa kestävyuden ja kehollisuuden teemojen käsittelemiselle ainakin pienellä sektorilla helsinkiläistä opiskelijoiden Palestiina-aktivismia. Henkilökohtaisesti olen voinut tehdä aktivismia entistä keskittyneemmin sekä herkempänä kuulemaan omia ja aktivistikollegoideni tarpeita. Suhteessa mielenosoituksiin olen pystynyt jäsentämään käytännöllistä tietoa siitä, miten keholliset menetelmät voivat lisätä mielenosoittajien turvallisuutta ja millaiset keholliset harjoitteet tukea aktivistien palautumista. DEA-tutkimusryhmän myötä olen saanut näyttöä siitä, että haavoittuvalle ja rehelliselle aktivistien väliselle tilalle on tarvetta. Kaikkiaan tutkimukseni on antanut tietoa siitä, miten oleellisesti kehollisuus kytkeytyy yhteenkuuluvuuden ja motivaation rakentumiseen, mitkä puolestaan kannattelevat liikkeitä niiden uurastaessa vastarinnan työssä ja kohdatessa myös sisäisiä konflikteja.

7. Loppusanat: Kehotonta aktivismia purkamassa

Aktivismia ei nähdäkseni vaivaa niinkään kehollisuuden puuttuminen, vaan ennemmin kehollisen ja älyllisen, ”kehottoman”, aktivismin vastakkainasettelu. Olen opinnäytettä tehdessäni havahtunut huomaamaan yhä herkemmin keho-mieli-kahtiajaon ilmenemistä aktivismin arjessa. Vastakkain asetetaan ainakin tunteellinen ja älyllinen aktivismi, suora toiminta ja rakenteisiin sisältä käsin vaikuttaminen, kehollinen mielenosoittaminen ja kielen ja keskustelun kautta vaikuttaminen sekä nopeasti reagoiva ja hitaasti harkitseva toiminta.

Audre Lorde (2022, s.167) toteaa kuuluisassa puheenvuorossaan, että ”isännän taloa ei isännän työkaluilla hajoteta koskaan”. Minulle vaikuttaa yhä enemmän siltä, että isännän työkaluista sitkein ja muutosta eniten hidastava, on vastakkainasettelu. Vaikka pintapuolisesti saattaa vaikuttaa, että esimerkiksi instituution rakenteisiin sisältpäin vaikuttaminen kokouspöydissä istumalla, olisi automaattisesti isännän työkaluja käyttävää kehotonta aktivismia, ajattelen että tällainen yksinkertaistaminen nimenomaan edustaa Minna Salamin (2021, s. 36) ajatusta ”joko-tai-ajatteluun” perustuvasta europatriarkalisesta tietokäsityksestä. Palestiinalaisjohtoisen *Boycott, Divestment, Sanctions* -liikkeen linja, ”strateginen radikalismi”, kannustaa sekä-että-ajattelevaan moninaisten taktiikoiden käyttämiseen nojautuen kolmeen keskeiseen periaatteeseen; asteittaisuuteen, kestävyYTEEN ja kontekstiherkkyyteen.²⁵

Haluan rakentaa aktivismia, joka keskustelee keholla ja makaa kadulla älykkäästi, joka yhtä aikaa hidastaa aktivistien hermostoja ja kiihdyttää sortavien rakenteiden murtumista ja kuvittelemista uusiksi. Ja kuitenkin, vaikka kuinka yritän purkaa vastakkainasetteluja, ne luikertavat tekstiini kielenä, joka heijastaa ja jatkaa todellisuutta, jossa keho irtoaa mielestä ja mieli kehosta. Olen kirjoittanut useaan otteeseen kehollisuuden tai kehollisten harjoitteiden *tuomisesta* aktivismiin. Olen kirjoittanut kehollisista *hetkistä* muun toiminnan lomassa. Kun käännän katseeni siihen,

²⁵ [Campus Uprisings for Palestine: Strategic Radicalism, Ethical Principles, and Incremental Wins](#) (Haettu 14.8.2026.)

miten tässä tutkimuksessa tekemäni työ jatkuu, on kieli keskeinen kysymys, jonka tutkiminen vaatisi ja ansaitsisi lisää aikaa.

”Tutkimus voi myös edellyttää niiden kielen käyttöön pesiytyneiden tottumusten läpikäymistä, jotka ohjaavat ajattelua ja toimintaa eli panevat puhumaan ja tekemään asioita tavoilla, jotka tuottavat uudelleen (eli niin sanotusti uusintavat) yhteiskunnan ja yhteiselämän alistavat rakenteet. Kielen käyttö kiinnittyy yleensä aina toimintaan ja siihen, miten sosiaalinen todellisuus tulee tulkituksi. (Suoranta & Ryyänen 2016, s. 43–44)

Tulen jatkamaan kehollisuuden ja aktivismin tutkimisen polulla etsien tapoja puhua kehoista niin, että mielikuvat ja käytännöt toisistaan erillisistä kehollisesta ja kehottomasta aktivismista eivät vahvistuisi, vaan niiden välinen raja pehmenisi.

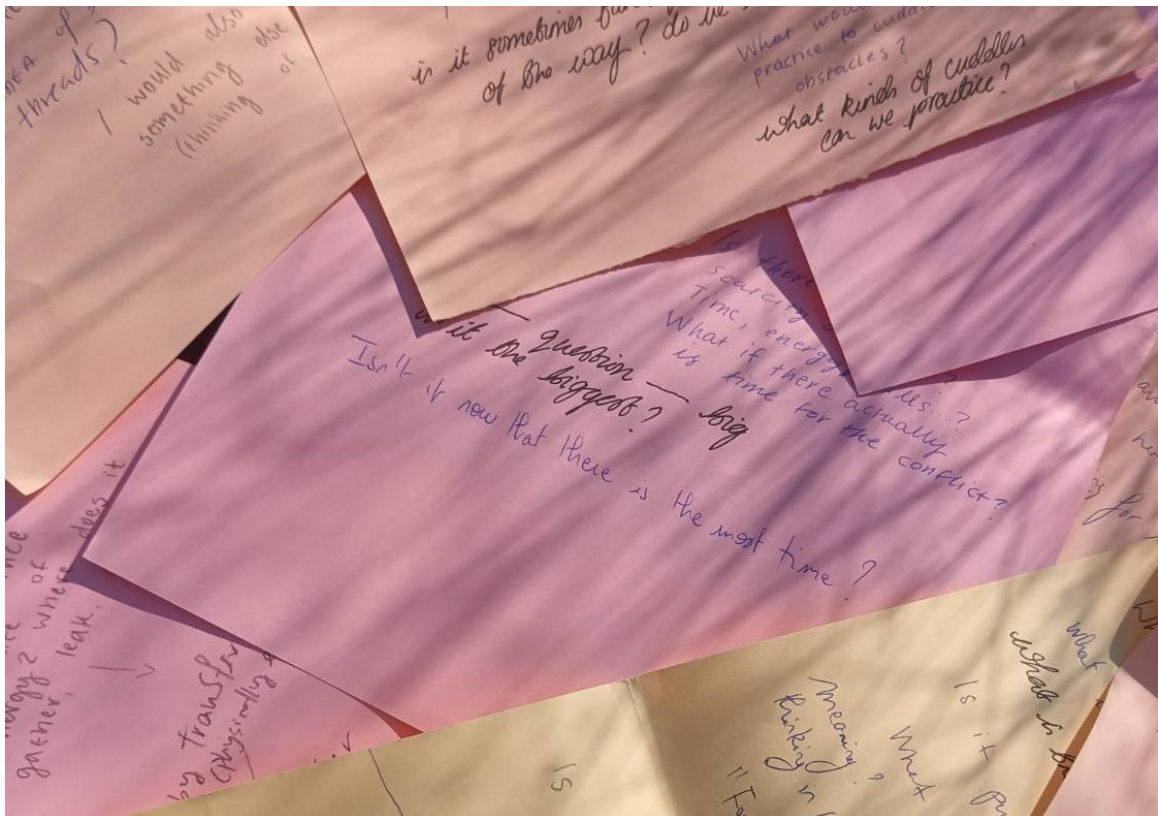
”Dekolonisaation onnistuminen riippuu kielestä, ja yksi iso kieleen liittyvä kysymys on nykyään se, lähestytäänkö dekolonisaatiota europatriarkaalisen tiedon konemaisella ja sieluttomalla tavalla vai käytetäänkö kieltä, joka kuvastaa toivottua lopputulosta.” (Salami 2019, s. 94–95.)

Haluan osallistua sielukkaan, unelmia todeksi tekevän kielen luonnostelemiseen ja samalla pitää mielessä sen, että valkoisena suomalaisena kielen dekolonisaatiossa tehtäväni on kuunnella ja toimia solidaarisuudessa suhteessa palestiinalaisiin ja muihin kolonisoituihin kansoihin. Nada Elia (2023, s. 146) sanoin sorrettujen kansojen tietoa on liian kauan pidetty kelvollisena ainoastaan silloin, kun se on käännetty kolonisoijan kielelle. Hän muistuttaa, että on korkea aika kuunnella kaikkein sorreituimpia, sillä epäoikeudenmukaisuuden syvimpiä asiantuntijoina he tulevat näyttämään tien kohti vapautumista (Elia 2023, s. 146). Ajattelen, että myös oman vallan tunnistamisessa joko-tai-ajattelun vastustaminen on keskeistä: on sekä kuunneltava että toimittava, tunnistettava hetket, joissa astua sivuun ja ne hetket, joissa astua esiin. Vallasta luopumisen ja toisaalta toimijuuden löytämisen yhtäaikaisuus ja niiden tasapainottelu ovat minulle aktivismin ydintä ja elämän mittainen prosessi.

Haluan jatkaa Flash Demo Praktiikkaa, Dreaming Embodied Activism -ryhmän toimintaa sekä kokousten kehollisuuden tutkimista. Yksi seuraava askel on selvittää, miten kehollisia käytäntöjä voisi tuoda ryhmiin, joissa osallistujat eivät ole aktivismin ohella taiteilijoita ja heidän suhteensa kehollisuuteen eroaa minulle tutusta maaperästä. Toivon, että aktivistit löytävät tässä työssä esittelemäni harjoitukset ja muut käytännön

työkalut kehollisuuden huomiointiin ja kokeilevat niitä omissa konteksteissaan. Tiedän, että toimintakulttuurin muutos vaatii paljon ja on ehkä epärealistista odottaa, että pelkkä opinnäytteen lukeminen riittää innoittamaan muutokseen ryhtymiseen. Siksi haaveenani on tehdä keräämästäni tiedosta saavutettavampaa aktivisteille harjoitteita ja muita käytännöllisiä näkökulmia kehollisuuteen kokoavan ohjevihkosen ja aktivistiryhmille suunnatun kehollisuuteen keskittyvän työpajakokonaisuuden muodossa.

Tunnen itseni hyvin onnekaaksi kaikista opinnäytteen aikana aktivistien kanssa jakamistani hetkistä ja keskusteluista. Olen liikuttunut heidän uteliaisuudesta, periksiantamattomuudesta ja rohkeudesta välittää ja uskoa oikeudenmukaisuuteen silloinkin, kun poliittinen ilmapiiri hohkaa kylmyyttä ja päättäjät suhtautuvat ihmishenkiin karmivalla välinpitämättömyydellä. Olen oppinut, että kieltäytymällä kestävästä välinpitämättömyydestä, sen herättämän raivon ja pelon voi muuttaa voimaksi toimia. Haurainakin kehomielemme kestävät, kunhan tulemme yhteen ja teemme aikaa paitsi työlle, myös toipumiselle. Meillä on niin paljon syitä pitää huolta siitä, että aktivismi kestää: toisemme sekä kirkas tavoitteemme; vapaa Palestiina, joelta merelle.

Kuva 6. DEA-tutkimusryhmäläisten kysymyksiä. Keskellä kuvaa on kysymys: *Isn't it now that there is the most time? Eikö se olekin juuri nyt, kun on eniten aikaa?* (Kuva: Pääsky Miettinen 2026.)

Lähteet

Abdulkarim, M. & Lindfors, S. (toim.) (2021). *We should All Be Dreaming: Words Make Worlds*. UrbanApa. <https://urbanapa.fi/publications/we-should-all-be-dreaming-words-make-worlds/>

Ahmed, S. (2024). *The Feminist Killjoy Handbook*. Penguin Books.

Anttila, E. (2022). Erilaisia käsityksiä motivaatiosta. *Ihmis- ja oppimiskäsitykset taideopetuksessa* [verkko-oppimateriaali]. Teatterikorkeakoulun julkaisusarja 58. Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu. Haettu 11.8.2026 osoitteesta <https://disco.teak.fi/anttila/erilaisia-kasityksia-motivaatiosta/>

Abraham, Y., Adran, B. & Ballalin, H. (ohjaajat) (2024). *No Other Land* [dokumenttielokuva]. Antipode Films, Yabayay Media.

Bannerman, A. & Lindfors, S. (2021). To dare to dream is life sustaining [litteroitu keskustelu]. Teoksessa Abdulkarim, M. & Lindfors, S. (toim.) *We should All Be Dreaming: Words Make Worlds*. (s. 14-17). UrbanApa.

Bauer, S. (2018). *The Embodied Teen. A Somatic Curriculum for Teaching Body-Mind Awareness, Kinesthetic Intelligence, and Social Emotion Skills*. North Atlantic Books.

brown, a.m. (2019). *Pleasure activism: The politics of feeling good*. Chico, CA: AK press.

Busby, S. (2021). *Applied theatre: A pedagogy of utopia*. Bloomsbury Publishing.

Chander, D.S. (2021). [Decolonial] dreaming as [ever-distant] practice. Teoksessa Abdulkarim, M. & Lindfors, S. (toim.) *We should All Be Dreaming: Words Make Worlds*. (s. 55-58). UrbanApa.

Cooper, D. (2014). *Everyday utopias: The conceptual life of promising spaces*. Duke University Press.

Dadu, N. (2024). *Roolitus*. Vastapaino.

Elia, N. (2023). *Greater Than the Sum of Our Parts: Feminism, Inter/Nationalism, and Palestine*. Pluto Press.

Elonheimo, A., Miettinen, S., Ojala, H. & Saresma, T. (2022). Intersektionaalinen feministinen pedagogiikka pähkinänkuoressa – Utopioita, hämmennystä ja uusia alkuja. Teoksessa Elonheimo, A., Miettinen, S., Ojala, H. & Saresma, T. (toim.) *Intersektionaalinen feministinen pedagogiikka*. (s. 10-16). Vastapaino.

Eskelinen, T., Lakkala, K. & Laakso, M. (2020). Introduction. Utopias and the Revival of Imagination. Teoksessa Eskelinen, T. (toim.) *The Revival of Political Imagination. Utopias as Methodology*. (s. 3–19). London: Zed Books,

Firth, R. (2013). Toward a Critical Utopian and Pedagogical Methodology. *Review of Education, Pedagogy, and Cultural Studies*, 35(4), 256–276.

<https://doi.org/10.1080/10714413.2013.819721>

Foster, S. L. (2003). Choreographies of protest. *Theatre Journal*, 55(3), 395–412. DOI: [10.1353/tj.2003.0111](https://doi.org/10.1353/tj.2003.0111)

Freire, P. (2005). *Sorrettujen pedagogiikka*. Vastapaino. Suom. Kuortti, J. alkuteoksesta *Pedagogia do Oprimido*. (1968.) Paz e Terra.

Ganz, M. (2017). *Complementary or in Conflict? Community Organizing and Collective Impact* [keynote-puheenvuoro]. Collective Impact Forum. Haettu 23.7.2026 osoitteesta <https://collectiveimpactforum.org/blog/video-and-transcript-complementary-or-in-conflict-community-organizing-and-collective-impact/>

Gilje, J. (2020). What is Activism – From Under, From Over. Teoksessa Kollektiv Quotidien (toim.) *Lefebvre for activists*. (s. 114-136). adocs Verlag.

hooks, bell. (2007). *Vapauttava kasvatus*. Kansanvalistusseura. Suom. Vainonen, J. alkuteoksesta *Teaching to Transgress: Education as the Practice of Freedom*. (1994). Routledge.

hooks, b. (2015). *Talking back: Thinking feminist, thinking black*. Routledge.

- Jokela, T., & Huhmarniemi, M. (2025). Taideperustainen toimintatutkimus kuvataidekasvatuksen käytäntöjen kehittämisen välineenä. *Research in Arts and Education*, 2025(2), 100–125. <https://doi.org/10.54916/rae.145624>
- Jong, S. d. & Icaza, R. (2019). Introduction. Teoksessa Jong, S. d., Icaza, R., & Rutazibwa, O. (toim.) *Decolonization and Feminisms in Global Teaching and Learning*. (s. xv-xxxiv). Routledge.
- Jyrkämä, J. (2021). Toimintatutkimus. Teoksessa *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Vuori, J. (toim.) Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Haettu 6.1.2026 osoitteesta <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/tutkimusasetelma/toimintatutkimus/>.
- Kattan, K. (2021). *Imagining Palestinian Futures Beyond Colonial Monumentality*. The Funambulist. Haettu 7.7.2026 osoitteesta <https://thefunambulist.net/magazine/against-genocide/imagining-palestinian-futures-beyond-colonial-monumentality>
- Kauppila, H., & Tuovinen, T. (2026). Johdanto. Teoksessa Kauppila, H., & Tuovinen, T. (toim.) *Ala elää!: Puheenvuoroja tanssipedagogiikan tulevaisuuden tekijöille*. (s. 9–17). Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-353-106-2>
- Khasnabish, D. A., & Haiven, M. (2014). *The Radical Imagination: Social movement research in the age of austerity*. Bloomsbury Academic & Professional.
- Laes, T. (2017). *The (im)possibility of inclusion: Reimagining the potentials of democratic inclusion in and through activist music education*. [Väitöskirja, Taideyliopiston Sibelius-Akatemia]. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-329-075-4>
- Lakkala, K. & Rajala, A. (2023). Utopiapedagogiikan avulla opitaan, miten asiat voisivat olla. *Kasvatus: Suomen kasvatustieteellinen aikakauskirja*, 54(3), 288–292. <https://journal.fi/kasvatus/article/view/131362/80282>
- Levitas, R. (2013). *Utopia as method: The imaginary reconstitution of society*. Palgrave Macmillan.

- Lindfors, S. (2024). *Choreographing change: Sonya Lindfors on art, power and speculative decolonial dreaming* [haastattelu]. Anttila, H. (haastatteliija). Suomen Benelux-instituutti. Haettu 17.8.2026 osoitteesta <https://finncult.be/fi/choreographing-change-sonya-lindfors-on-art-power-and-speculative-decolonial-dreaming/>
- Lorde, A. (2022). *Sister outsider: Esseitä ja puheita*. Kosmos. Suom. Sivill, K. alkuteoksesta *Sister Outsider: Essays and speeches*. (1984). Crossing Press.
- McLaren, P. (2005). *Capitalists and conquerors: A critical pedagogy against empire*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield Publishers.
- Menakem, R. (2017). *My Grandmother's Hands*. Central Recovery Press.
- Miettinen, P. (2025). ”Liikkeiden harjoittelua: Turvallisuuden ja toimijuuden vahvistamisesta die-in-mielenosoituksissa tanssipedagogisin keinoin” [Julkaisematon seminaarityö]. Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu.
- Mitra, D. (2020). Pedagogy and Activism – Do the Two Mix? A Dialogue on Social Justice and Its Place in The Classroom. *Sociological Forum*. 35(4), 1346–1353). <https://doi.org/10.1111/socf.12651>
- Oga, N. (2024). *Dreaming to life Collective Liberation: Cultivating caring communities through dance and movement*. [Maisterivaiheen opinnäytetyö, Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu]. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2024061250657>
- Ojanen, W. (2022). *Being with care: Dance practice in times of ecosocial crisis*. [Maisterivaiheen opinnäytetyö, Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu]. <http://www.urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022112566943>
- Ollis, T. (2012). *A Critical Pedagogy of Embodied Education: Learning to Become an Activist*. New York: Palgrave Macmillan US.
- Porkola, P. (2025). Esitystaiteen menetelmät ja utooppinen pedagogiikka. *Näyttämö ja Tutkimus*, 11(1), 55–72. <https://journal.fi/teats/article/view/162424>
- Porkola, P., Salmenniemi S. & Ylöstalo, H. (2022). Kuvittelua opettamassa. Pedagogisia näkökulmia poliittiseen mielikuvitukseen. *Sosiaalipedagogiikka*, 23(2), 85–96. <https://doi.org/10.30675/sa.116952>

- Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. (2006). Teemahaastattelu. Teoksessa *KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto* [verkkojulkaisu]. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietovarasto. Haettu 12.8.2026 osoitteesta https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_2.html
- Salami, M. (2021). *Aistien viisaus*. S&S. Suom. Linteri S. alkuteoksesta *Sensuous Knowledge*. (2019). Zed Books Ltd.
- Salmenniemi, S., Porkola, P., & Ylöstalo, H. (2026). *Arkipäivän utopiat: Poliittinen mielikuvitus ja vaihtoehtoiset tulevaisuudet*. Gaudeamus.
- Sansour, L. (2024). Haastattelussa Larissa Sansour [taidenäyttelyn esite]. Tuomi, T. (haastattelija). Hovi, E., Schwanck, I. & Tuomi, T. (toim.) Amos Rex. Haettu 17.8.2026 osoitteesta <https://amosrex.fi/gallery-guide/larissa-sansour/>
- Turkki, N. (2020). *Woven into the air– Dance as a practice towards ecologically and socially just communities*. [Maisterivaiheen opinnäytetyö, Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu]. <http://www.urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020073147837>
- Ryynänen, S. & Suoranta J. (2014). *Taisteleva tutkimus*. Into Kustannus Oy.
- Selkälä, H. (2020). *Embodying Climate Justice. An ethnographic inquiry into the resisting choreography of the climate movement Ende Gelände*. [pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto]. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-202005135246>
- Tahkokallio, A. (2026). *Tanssin ja keuhollisuuden mahdollisuudet opettajan työn tukena*. [Maisterivaiheen opinnäytetyö, Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu]. <http://www.urn.fi/URN:NBN:fi-fe2026061671324>
- Törmi, K. (2019). Eläin meissä: Kohtaamisen taito ja taide autonomisen hermoston valossa. Julkaisussa Monni, K., & Törmi, K. (2019). *Yhteisö ja taide: Teemoja ja näkökulmia 2000-luvun taiteilijan laajentuneeseen toimintakenttään*. Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu. Haettu 10.6.2026 osoitteesta <https://disco.teak.fi/yhteiso-ja-taide/2-1-elain-meissa-kohtaamisen-taito-ja-taide-autonomisen-hermoston-valossa/>
- Vergès, F. (2019). Decolonial feminist teaching and learning: What is the space of decolonial feminist teaching? Teoksessa Jong, S. d., Icaza, R., & Rutazibwa, O.

(toim.) *Decolonization and Feminisms in Global Teaching and Learning*. (s. 91–102). Routledge.

Vergès, F. (2024). *Dekoloniaalinen feminismi*. Tutkijaliitto. Suom. Tuomikoski, A. alkuteoksesta *Un féminisme décolonial*. (2019). La Fabrique éditions

Wane, A. K. (2024). *a rememory that belongs to somebody else: Stories of (un)welcoming*. [Maisterivaiheen opinnäytetyö, Taideyliopiston Kuvataideakatemia]. <http://www.urn.fi/URN:NBN:fi-fe2024120499693>

Wind, M. (2024). *Towers of ivory and steel: How Israeli universities deny Palestinian freedom*. Verso.